

ПАКАШТАВАЦЬ
ГРУЗІЮ
НА СМАК

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

27 КАСТРЫЧНИКА 2020 г. АЎТОРАК № 209 (29323)

БРЭНД
ДЛЯ АЙЧЫННАЙ
ГЛЫБІНКІ

9

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй ХМЕЛЬ,
міністр
жыллёва-камунальнай
гаспадаркі:

«Мы праводзім
аналітыку кожны месяц і
на сёння не бачым нейкай
рэакцыі насельніцтва
на заклікі не аплачваць
ЖКП. Могуць быць нейкія
дзясятныя долі працэнта,
але немагчыма сказаць,
што гэта менавіта
з-за заклікаў. Напэўна,
толькі чалавек, які не
думае пра сваю сям'ю,
сёння не будзе плаціць за
жыллёва-камунальныя
наслугі. Пацярпяць
самі неплацельчыкі,
таму што рана ці
позна ім адключыць
ваду, цяпло. Вядома,
гэтага не хацелася б,
у нас сацыяльна
арыентаваная дзяржава.
Але на падобныя
дэструктыўныя заклікі
масава народ не рэагуе,
і за гэта вялікі дзякуй».

Мудры век Мудраковых

Пётр і Людміла Мудраковы з вёскі Бабічы Чачэрскага раёна мараш пра тое, каб сустрэць разам шасцідзесяцігоддзе свайго сямейнага жыцця, а яно — іх брыльянтавае вяселле — неўзабаве. На паўвекавы шлюб Пятру Антонавічу і Людміле Сцяпанавне сельскі Савет падарыў фігурку галубоў — сімвал кахання і вярнасці. Сужэнцы шчыра ганарацца такім падарункам, клепатліва

захоўваюць яго, які і першую фатаграфію, зробленую адразу пасля вяселля. З названым партрэтам і выявай белых птушак, які з сапраўднымі талісманами, я вырашыў зрабіць новае фота сямейнай пары. А фонам для здымка стаў малюнак-рэпрадукцыя, які ў свой час Пётр Антонавіч намаляваў на вонкавым баку агароджы. Наогул, сям'я Мудраковых таленавітая: калі Пётр Анто-

навіч мае здольнасці мастака, яго Людміла — ткачыха ад Бога. З маладосці ткала ручнікі, абрусі і коўдры, вучыла іншых гэ-таму рамяству, дваццаць гадоў працавала на Чачэрскай фабрыцы мастацкіх вырабаў, узначальвала ткацкую брыгаду ў Бабічах, захоўваючы адметную школу вясковых рука-дзельніц.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Экспазіцыя беларускіх вытворцаў Made in Belarus будзе прадстаўлена ў Егіпце на міжнароднай выстаўцы тэлекамунацыйных і інфармацыйных тэхналогій Cairo ICT, якая пройдзе 22—25 лістапада ў Каіры.

• Міжнародная канферэнцыя па ЖКГ пройдзе ў Мінску 29—30 кастрычніка.

• У Івацэвіцкім раёне пошукавікі выявілі авіяцыйны кулямёт даваеннага ўзору.

• Пяць студэнтаў прадстаўляюць Беларусь на чэмпіянаце свету па інтэлектуальных відах спорту.

Гуляй, купляй!

УСЕ ФАРБЫ ВОСЕНІ

Асеннія кірмашы ў рэгіёнах праходзяць як гандлёвыя фестывалі і культурныя мерапрыемствы адначасова

Чатыры асеннія кірмашы прайшлі ўжо ў Брэсце. Таварабарот толькі першых трох з іх склаў больш за мільён рублёў. У кірмашах у абласным цэнтры паўдзельнічала больш за паўтары тысячы прадаўцоў, пераважна фізічныя асобы. Такім чынам, вясенскі распродаж выгадны ўсім, як вытворцам, так і спажыватцам. І калі ў горадзе жыхары стараюцца набываць агародніну, садавіну, нават розныя экзатычныя ягады, то ў глыбінцы ёсць свая спецыфіка, у мястэчках нярэдка людзі на кірмаш едуць купіць збожжа для дапаможнай гаспадаркі.

СТАР. 4

У добры шлях!

ДАРОГІ БЕЛАРУСІ АЦЭНЯЦЬ У ЗОРКАХ

Сістэма дапамогі кіроўцу,
«штучны зрок» і нулявыя выкіды CO₂

Незалежны інстытут аўдытараў дарожнай бяспекі будзе створаны ў Беларусі. А ўсе дарогі краіны, пачынаючы з магістральных, разгледзяць па Міжнароднай праграме ацэнкі дарог (IRAP). Гэта пэўная сістэма, якая вызначыць як найбольш бяспечныя для руху шляхі, так і дарогі, дзе над якасцю яшчэ трэба працаваць. У найбліжэйшае дзесяцігоддзе ў краіне з'явіцца таксама і рэспубліканская праграма развіцця электратранспарту, якая цяпер праходзіць разнастайныя ўзгадненні. Пра гэта, а таксама далейшае развіццё шляхоў і аўтамабільнага расказалі спецыялісты.

56 загінулых на мільён — паказчык бяспекі.

Але можна менш

Стварэнне камфортных і бяспечных аўтадарог — прыярытэт работ дарожнай галіны краіны. У Беларусі рэалізацыя Канцэпцыі забеспячэння бяспекі дарожнага руху, і ў гэтым кірунку ўжо дасягнуты высокія паказчыкі. На дарогах загінула 56 чалавек на мільён жыхароў, хоць імкнучыся трэба, канешне, да нулявой смяротнасці, сцвярджаюць спецыялісты.

— У межах праекта рэканструкцыі дарогі М3 і мастоў мы, напрыклад, працуем з кансультантамі, якія будуць дапамагаць нам распрацоўваць стратэгію бяспекі дарожнага руху. У супрацоўніцтве з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця працягнецца рэканструкцыя і астатніх магістральных дарог на выездзе са сталіцы, — расказаў Сяргей ЛЯВОНЧЫК, начальнік упраўлення аўтамабільных дарог галоўнага ўпраўлення аўтамабільных дарог Міністэрства транспарту і камунікацый.

СТАР. 3

ISSN 1990 - 763X

20209

9 771990 763008

Разам

Праблемы важныя і актуальныя

У Магілёве на дыскусійнай платформе абмеркавалі надзённыя пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця

Амаль дзве гадзіны спатрэбіліся кіраўнікам дыскусійных платформ, каб абгуляць пытанні, якія былі агучаны на дыялогавых пляцоўках Магілёўскай вобласці з 13 да 23 кастрычніка. Паступіла больш чым 1100 прапаноў па аспектах арганізацыйнай рэформы і іншых актуальных праблемах развіцця краіны і рэгіёнаў.

— Магілёўская вобласць актыўна ўдзельнічала ў абмеркаваннях, — падкрэсліў старшыня Магілёўскага аблвыканкама **Ленід ЗАЙЦ**. — Прадстаўнікі арганізацыйнага кіравання і самакіравання, дэпутатаў карапуса, грамадскіх арганізацый і палітычных партый, насельніцтва рэгіёна ўнеслі рознага кшталту прапановы па пенсійным забеспячэнні, развіцці прадпрыемстваў, разнаўменні дзелавой ініцыятывы, падтрымцы моладзі, па некаторых змяненнях у Канстытуцыю, Закон аб мясцовым кіраванні і самакіраванні Рэспублікі Беларусь і гэтак далей. Гэта ўсе тыя жыццёвыя пытанні, якія патрабуюць неадкладнага вырашэння.

Не ўсім падабаецца мір і згода ў Беларусі, імкненне праводзіць нейтральную і незалежную дзяржаўную палітыку. Наступствы гэтага мы бачым сёння. Нам хацелі вяртацца да сцягавой «каляровай» рэвалюцыі, які б затармазіў нашу развіццё на шмат гадоў, але беларусы такі шлях, на шчасце, не прынялі. Разам з тым мы бачым змены ў грамадстве і жаданне грамадзян удзельнічаць у вызначэнні будучыні краіны. У гэтым і ёсць эвалюцыйны шлях развіцця. Але працэс павінен ісці цывілізавана, з улікам меркаванняў усіх сацыяльных груп, з улікам праблем, якія хваляюць.

Рэктар МДУ імя А. Куляшова Дзяснін ДУК, кіраўнік платформы, дзе абмяркоўваліся пытанні канстытуцыйнага рэфармавання і партыйнага будаўніцтва, паве-

Фота БелТА

дамію, што калі аб'яднаць у ключавыя блокі тыя прапановы, што паступілі ад працоўных калектываў, грамадскіх арганізацый, палітычных партый, то можна выдзеліць тры асноўныя кірункі.

— Па-першае, гэта ўдасканаленне выбарчай сістэмы, пераход да змешанага тыпу, — рэзюмаваў ён. — Па-другое, мараторый на смяротнае пакаранне і ўвядзенне такога інстытута, як упаўнаважаны па правах чалавека, патрэбна — механізм прызначэння службовых асоб, у тым ліку судовай сістэмы. Ёсць таксама неабходнасць у рэалізацыі шэрагу іншых вельмі важных ініцыятыў. Напрыклад, па лібералізацыі заканадаўства ў плане змянення ролі кантралюючых арганізацый у бізнес-асяроддзі, рэальным сектары эканомікі, грамадскай сферы.

На дыскусійнай пляцоўцы, прысвечанай эканоміцы, з удзелам экспертаў былі разгледжаны і абмеркаваны пытанні, пачынаючы ад падрыхтоўкі кадраў для рэальнага сектара эканомікі і ўніверсітэцкай навукі і заканчваючы праблемамі ў рабоце буйных прадпрыемстваў, а таксама малага і сярэдняга бізнесу.

— Усе гэтыя кірункі патрабуюць удасканалення заканадаўства, — канстатаваў **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Раман СТРАХАР**. — Тыя права-

выя дакументы, якія датычацца тэхнічных нарматываў, у асобных выпадках запавольваюць рэалізацыю буйных і дробных інвестыцыйных праектаў. Ёсць неабходнасць удасканалення заканадаўства па падтрымцы малага і сярэдняга прадпрыемства. І самае важнае — гэта разнаўменненне дзелавой ініцыятывы. Мы пачулі шмат канструктыўных прапаноў ад кіраўнікоў прыватных і дзяржаўных кампаній, якія нацэлены якраз на змяненне і лібералізацыю заканадаўства.

Сёння ў Беларусі існуе даступная высокапрафесійная медыцына, аднак яна таксама мае патрэбу ў змяненні.

— У краіне назіраецца высокая смяротнасць ад сардэчна-сасудзістых і анкалагічных захворванняў, таму гэтыя кірункі павінны фінансавацца ў першую чаргу, — перакананы **начальнік галоўнага ўпраўлення аховы здароўя Магілёўскага аблвыканкама Аляксандр СТАРАВОЙТАЎ**. — Захворванні павінны выяўляцца на ранніх стадыях, гэта неабходна рабіць у амбулаторных умовах, а не ва ўмовах стацыянара. Фінансаванне клінічна-затратных груп, амбулаторнага звяна, развіцця высокіх тэхналогій, якія дазваляюць паставіць пацыента на ногі ў мінімальныя тэрміны — гэта тыя пытанні, на якія трэба звярнуць увагу.

З'явілася вялікая патрэба ў павышэнні ролі мясцовага кіравання і самакіравання з праекцыйна на развіццё рэгіёнаў, лічачы народныя абраннікі. Яны прапануюць пашырыць паўнамоцтвы мясцовых Саветаў дэпутатаў у вырашэнні пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця, жыццезабеспячэння рэгіёнаў і зямельнага карыстання. Лічачы неабходным разгледзець магчымасць рэарганізацыі сельсаветаў у сельскія адміністрацыі з выбарам кіраўніка адміністрацыі шляхам галасавання. А таксама прапануюць пашырыць паўнамоцтвы і функцыі арганізацыйнага самакіравання і ўвесці фінансаванне для вырашэння пытанняў мясцовага значэння.

— Неабходна на заканадаўчым узроўні даць адпаведныя паўнамоцтвы мясцовым органам, каб не звяртацца кожны раз па дапамогу ў вышэйшых інстанцыях, — лічыць **старшыня Слаўгарадскага райсавета дэпутатаў Святлана ЯЗЕРСКАЯ**. — Значэнне арганізацыі мясцовага самакіравання нельга пераацэніць. Менавіта яны ствараюць умовы для жыццезабеспячэння насельніцтва адпаведнай тэрыторыі, грамадзяне пастаянна кантактуюць з імі ў паўсядзённым жыцці. Сёння адбываецца павышэнне актыўнасці і ініцыятыўнасці мясцовага насельніцтва, і мы ўсе разумеем неабходнасць больш актыўна праводзіць работу па фарміраванні ў кожнага жыхара адказнасці за развіццё тэрыторыі, усяляк стымуляваць працоўную занятасць і самазанятасць насельніцтва.

Гэтыя і іншыя прапановы па актуальных пытаннях развіцця краіны і рэгіёнаў, выпрацаваныя падчас абмеркаванняў на дыскусійных пляцоўках, увайшлі ў спіс абласной рэзалюцыі, якая зацверджана на пленарным пасяджэнні «Магілёўскай дыялогі». Яна будзе перададзена для далейшага разгляду на рэспубліканскім узроўні.

Нэлі ЗІГУЛА.

3 нагоды

У штатным рэжыме

Заклікі да забастовак не нанеслі эканамічнага ўронна прамысловым прадпрыемствам Беларусі, заявіў журналістам **міністр прамысловасці Пётр ПАРХОМЧЫК** учора падчас наведвання БелАЗ.

Фота БелТА

«Прадукцыя выраблялася ў штатным рэжыме і адгружалася спахвіццу», — перадае словы Пятра Пархомчыка БелТА.

Ён падкрэсліў, што арганізацыі Міністэрства прамысловасці працавалі ў звычайным рэжыме, нягледзячы на пэўныя хваляванні, і дадаў, што ў абедзены і тэхнічны перапынкі людзі збіраліся і абмяркоўвалі бягучую сітуацыю.

Напярэдадні выхадных кіраўнікі прадпрыемстваў правялі гутаркі з калектывамі з-за заклікаў да забастовак, быў узмацнены прапускны рэжым на прадпрыемствах. «Асобныя чаты заклікалі да паломкі абсталавання, парушэння нейкіх тэхналагічных працэсаў, каб людзі, якія прыдуць у панядзелак на працу, не змаглі выконваць свае абавязкі», — растлумачыў кіраўнік ведамства.

Пётр Пархомчык заявіў, што спробы вырашыць пытанне з дапамогай забастовкі ніколі не прывядуць да поспеху. «Збіраюцца 10, 15, 20 чалавек, робяцца спецыяльныя фатаграфіі і скідаюцца ў сетку, каб сказаць, што завод не працуе, пратэстуе, не выконвае свае абавязальствы. Закон сёння вельмі жорсткі — чалавек, які не выконвае свае абавязкі, то-бок парушае працоўны распарадак, панясе адказнасць», — падкрэсліў міністр.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Пекіне абмяркоўваюць планы на чарговую пяцігодку

У сталіцы КНР праходзіць пасяджэнне V пленума ЦК КПК 19-га склікання, які працягнецца да чацвярга. Кітайскія партыйныя кіраўнікі ўзгадняюць планы на 14-ю па ліку пяцігодку.

Абмеркаванне галоўных кірункаў развіцця кітайскай эканомікі і грамадства на наступную пяць гадоў праходзіць на фоне каранавіруснага крызісу, рэзкага аслаблення глабальнай эканомікі і ўзмацнення амерыканскіх санкцый супраць КНР. Пленум таксама абмяркуе больш шырокі план развіцця другой эканамічнай планеты на 15 гадоў. Налета, калі будзе адзначана стагоддзе КПК, мінае тэрмін выканання папярэдняй праграмы развіцця Кітая — пабудовы «ўмерана квітнеючага грамадства». З дакладам аб новым пяцігадовым плане выступіў генеральны сакратар КПК, Старшыня КНР Сі Цзіньпін. Чакаецца, што ў 14-ю пяцігодку Паднябесная надаць асаблівую ўвагу развіццю ІТ-сектара з акцэнтам на ўнутраны рынак, каб дамагчыся яго максімальнай самадастатковасці і, у першую чаргу, у сектары вытворчасці чыпаў. У апошнія месяцы кітайскі лідар выступіў з некалькімі важнымі ініцыятывамі, у прыватнасці, новай эканамічнай стратэгіяй, якая пакладзена ў аснову 14-га пяцігадовага плана развіцця кітайскай эканомікі. Галоўная яе задача — стымуляванне ўнутранага попыту

і самадастатковасці ва ўмовах, калі ўся астатняя планета змагаецца з другой хваляй пандэміі каранавіруса. Для распрацоўкі пяцігадовага плана былі ў тым ліку ўзяты на разгляд звыш мільёна рэкамендацый ад карыстальнікаў інтэрнэту.

Курс турэцкай ліры рэкордна абваліўся

Курс турэцкай ліры да долара знізіўся да чарговага рэкорду на фоне ўзрослай напружанасці ў адносінах Турцыі з Еўрасаюзам, а таксама з ЗША. На мінулым тыдні Францыя адклікала свайго пасла ў Турцыі для кансультацый пасля выказванняў прэзідэнта Турцыі Рэджэпа Эрдагана ў бок французскага прэзідэнта. Эрдагану не спадабаліся заявы Макрона ў дачыненні да мусульман і ён сказаў, што прэзідэнту Францыі варты «правярць псіхіку». У Парыжы гэтыя заявы палічылі непрыемна грубымі. Непрыемнымі іх назваў і кіраўнік еўрапейскай дыпламатыі Жазеп Барэль, які заклікаў Эрдагана «спыніць раскручванне небяспечную спіраль канфрантацыі». Старшыня Еўрапейскага савета Шарль Мішэль таксама выказаўся з гэтай нагоды, запатрабаваўшы ад прэзідэнта Турцыі павагі да Еўрасаюза і краін рэгіёна. Акрамя таго, Эрдаган заявіў, што Турцыя не адмовіцца ад закупленых у Расіі зенітных ракетных комплексаў С-400, нягледзячы на пагрозу амерыканскіх санкцый. «Вы не разумееце, з кім маеце справу, — заявіў Эрдаган, звяртаючыся да ўлад ЗША. — Якімі б ні былі

вашы санкцыі, не цягнуце з імі». Узрослая напружанасць у адносінах Турцыі з ЗША і ЕС узмацніла асцярогі экспертаў, звязаныя з тым, як можа развівацца сітуацыя ў эканоміцы краіны, адзначыла газета Financial Times.

Птушыныя чароды каля Англіі дасягнулі небывалых памераў

Колькасць птушак у запаведніку на ўзбярэжжы брытанскага Норфалка дасягнула рэкордных значэнняў, паведаміла «Бі-бі-сі». У запаведніку Брытанскага караляўскага таварыства абароны птушак іспершыў яго гісторыі адначасова з'явілася 140 тысяч ісландскіх пясочнікаў. Папярэдні рэкорд — 120 тысяч — быў устаноўлены зімой 1990 года. Чароды летаюць шчыльнымі, цёмнымі аблакамі. Іх зняў фатаграф Лес Буньян. «Назіраць за агромністымі чародамі пясочнікаў — гэта нешта неверагоднае», — прызнаецца фатаграф, які працуе ў запаведніку ў якасці валанцёра. Ісландскія пясочнікі — гэта чырвоныя птушкі сямейства бакасавых памерам прыкладна 25 сантыметраў. У перыяд міграцыі яны пераадоляваюць велізарную адлегласць ад месцаў гнездавання ў Арктыцы да берагоў еўрапейскіх, аўстралійскіх і афрыканскіх мораў і рэк. Тут пясочнікі зімуюць. 64-гадовы Буньян фатаграфуе жывёл ужо больш за 20 гадоў. Пясочнікі, паводле яго слоў, сталі для яго своеасабыльным захапленнем. «Калі б мне паліці па фунту за кожны вокліч здзіўлення, які я чуў за гэтыя гады, я быў бы казначыя багаты», — заўважыў Лес Буньян.

ДАРОГІ БЕЛАРУСІ АЦЭНЯЦЬ У ЗОРКАХ

*(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)*

Бяспеку на дарогах дапамагае павышаць і сістэма дапамогі кіроўцу — ADAS — сучасныя электронныя прылады, якімі цяпер аснашчаюцца ўсе аўтамабілі і аўтобусы. Частка такіх сістэм ужо мае статус абавязковых. У прыватнасці да АБС — антыблакіровачнай сістэмы тармаз — з гэтага года дадалася і сістэма абавязковай і сістэма курсавой устойлівасці аўто. Для легкавога транспарту яна ўжо дзейнічала, а цяпер масава павінна з'явіцца і на грузавым, паведамляе **Павел ШАБАНАЎ**, галоўны канструктар па аўтамабільнай тэхніцы Мінскага аўтамабільнага завода холдынга «БелаўтаМАЗ»:

— Факультатыўная ў нас у краіне, аднак абавязковая ў Еўропе функцыя экстранага тармажэння таксама павінна запрацаваць. На аўто ўстаўляецца камера — такі элемент штучнага зроку, — якая распізнае элементы дарожнага пакрыцця, што дазваляе аўто рухацца без уздзеяння кіроўцы, калі ўстаноўлены такі рэжым. А таксама бачыць аб'екты, што набліжаюцца да машыны: прадметы і людзей. Такім чынам нават няўважлівае вадзіцеля не стане прычынай аварыі.

Меры бяспекі ў выкарыстанні тэхнікі, якая вырабляецца на Мінскім трактарным заводзе (МТЗ), мае спецыфічны характар. Яны датычацца ў асноўным пераклывання і пападання ў яе нейкіх прадметаў падчас работы і значна менш звязаны з хуткасцю, бо ў транспартным рэжыме яна не перавышае 40 км/г, а ў рабочым — 12 км/г. На прадпрыемстве, як сведчаць яго спецыялісты, ствараюць самы шырокі асартымент тэхнікі. Ёсць і камунальная для ўтрымання дарог — уборкі і абкошвання, і будаўнічая — для стварэння тых жа дарог і мастоў.

Транспарт на газе — актуальны кірунак развіцця найперш для Расіі. Аднак МАЗ як асноўны экспарцёр аўтамабільнага краіне-суседзі мае сур'ёзныя распрацоўкі і пэўныя пастаўкі тэхнікі на газатарным паліве — прычым як на сціснутым, так і на звадкаваным метане, і разлічана, што ачынная тэхніка таксама зможа паўдзельнічаць у праграме, якая рэалізуе аўтамабілі ў Расіі і мае на мэце глабальную газіфікацыю большай часткі транспарту.

Прымяняецца звадкаваны газ і ў беларускіх трактарах, аднак праз аддаленасць ад месцаў запраўкі гэтай з'ява існуе пакуль толькі ў межах эксперыментаў.

— Магутнасныя паказчыкі гэтай тэхнікі сёння ў залежнасці ад неабходных аб'ёмаў работ складаюць ад 30 конскіх сіл для мясцовых тэхналагічных дарог да 130—150 — для вялікіх магістралей, — расказвае **Аляксей ЛЮБЧЭУСКІ**, намеснік дырэктара філіяла ААТ «МТЗ» «Гандлёвага дома BELARUS». — Гэта хутэй энергетычны сродак, які ў пэўны час і ў пэўныя месцы можа даць неабходную колькасць энергіі: гідраўлічнай, механічнай ці электрычнай. Пры гэтым мы цесна супрацоўнічаем з дарожнымі службамі і прапануем базавыя шасі для навешвання на іх спецыяльнага абсталявання, якое не выпускаецца на МТЗ. А таксама гатовыя да стварэння тэхнікі па заказе, у тым ліку і ў межах імпартазамышчэння.

Электракары: МАЗ-303, 12-тоннік і «Геаметрыя А»

Экалогія — таксама адзін з момантаў бяспекі. Трэба зніжаць выкіды CO₂ у атмасферу ад аўто. У краіне ўжо дзейнічае экстандарт Еўра 5 для аўтатранспарту. Аднак не за горами і час, калі мы рушыць да змяшчэння выкадаў ажно да нуля, заўважыў галоўны канструктар МАЗа:

— Гэта тэхніка на электрапрывадзе, якая не мае сістэм, звязаных з рухавіком унутранага згарання. Такія віды транспарту будуць у найбліжэйшы час распаўсюджвацца і ў нас. Моду на гэта задалі краіны, дзе эксітуацыя была крытычная: Кітай і Індыя. Пасля пачатку дзяржаўнай праграмы развіцця транспарту і яго замены на экалагічны за дзесяць з лішнім гадоў там дасягнулі ашаламляльных вынікаў. Апошнія тры гады Кітай вырабляе па 90—100 тысяч адных толькі электробусаў. А ў буйных кітайскіх гарадах курсіруе па 10—15 тысяч электробусаў. Для параўнання, у Маскве цяпер 500 электробусаў. І тэндэнцыя да развіцця электратранспарту захоўваецца.

У Беларусі «Белкамунмаш» ужо некалькі гадоў таксама вырабляе электробусы, якія сілкуюцца ад тралейбуснай сеткі і курсіруюць па маршрутах сталіцы. А МАЗ выпрабуе два створаныя летась прататыпы тэхнікі на электрапрывадзе. Гэта гарадскі 12-метровы электробус МАЗ-303 і развазны аўтамабіль да 12 тон.

— Гэта даволі новая рэч. І калі гаварыць пра бяспеку, нельга не сказаць, што існаванне электрапрывода мае на ўвазе найаўскага высокага напружання (каля 600 вольт) на борце транспарту. Аднак, у серыйнай вытворчасці мы абавязаны прадставіць усебакова выпрабаваную тэхніку, бяспечную для пасажыраў, — удакладніў Павел Шабанаў.

На прадпрыемстве «Белджы» ў сваю чаргу тэсціруюцца электракар «Джылі Геаметрыя А» (Geely Geometry A). Спецыялісты кажуць, што гэты седан ужо паказвае свае характарыстыкі. У залежнасці ад выка-

рыстоўваемага на машыне акумулятара аўто праходзіць свае заяўленыя 400 і 500 кіламетраў. Цяпер яго плануець тэсціраваць у зімовых умовах, а таксама разглядаць, як забяспечыць яго эксплуатацыю ў Беларусі і сацьць за гатоўнасцю электрастанцыі для абслугоўвання электракараў.

Акрамя таго, сёлета на прадпрыемстве «Белджы» асвоены поўны тэхналагічны цыкл вырабу аўто «Джылі Кулрэй» (Geely Coolray), які ўжо ўпадабаўся расійскаму і беларускаму спажыўцам. На вуліцах гэтай мадэлі будзе станавіцца ўсё больш, запэўніў **Віталь БЫЛІЦКА**, галоўны тэхнолаг «Белджы»:

— Мы перадалі нашым дйлерам доследную партыю дзвюх новых мадэляў. «Джылі Тугела» (Geely Tugella) — прэміяльны красавер, які сёння валодае максімальнымі опцыямі работы па бяспецы і камфорту. А таксама больш бюджэтны варыянт: хэчбэк «Джылі ЖС» (Geely GS).

Над экалагічнай бяспекай працуюць і на МТЗ. Пры гэтым для тэхнікі, вырабляемай тут, прымяняюцца больш жорсткія стандарты, чым для звычайных аўто. Гэта тлумачыцца тым, што прадукцыя завода занята ў асноўным у сельскай гаспадарцы — на палях (а гэта прадукты харчавання), або яго тэхніка працуе ў мясцовасці, дзе яшчэ нічога не створана (а гэта прырода, і ўздзеянне на прыроду павінна быць мінімізавана).

— На нашых рухавіках мы актыўна выкарыстоўваем і электронныя сістэмы кіравання ўпырскваннем паліва, што рацыянальна і з боку эканомікі, і экалагічнай бяспекі. А таксама складаная сістэма каталічных нейтралізатараў, каталізатараў, якія зводзяць да мінімальна магчымых сёння паказчыкаў выкіды CO₂ і аксідаў азоту, — падзяліўся прадстаўнік МТЗ. — Што датычыцца альтэрнатыўных відаў паліва, у нашай тэхніцы таксама маецца спецыфіка. Мы робім электрыфікацыю трактараў з дапамогай не цягавых батарэй, а дызель-генератарных устаноў. Яны паказваюць, з аднаго боку, больш экалагічны класы, а з іншага — больш эканамічнае прымненне нашай тэхнікі.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

○ Дарогі Міншчыны

Мясцовая сетка аўтадарог сталічнай вобласці — гэта каля 16 тысяч кіламетраў, над якімі працуюць 25 філіялаў. У гаспадарцы «Мінскаблдарбуд» таксама 35 кар'ераў. А праз недахоп фінансавання арганізацыі амаль палову работ прыходзіцца выконваць для пабочных заказчыкаў. Пры гэтым дарогі Міншчыны пакрысе мяняюць шчэбенева-гравійнае пакрыццё на асфальта- або цэментна-бетоннае. За дзесяць месяцаў сёлета так «пераапрацуюцца» ужо 45,3 кіламетра дарог (летась за гэты ж час пакрыццё змянілі 27,7 кіламетра), падзяліўся **Сяргей МАКАРЭВІЧ**, намеснік галоўнага інжынера КУП «Мінскаблдарбуд»:

— Усе цеплакрынціцы і спажыўчыцы ў нас атрымалі пашпарты гатоўнасці да зimy. Нарыхтавана каля 60% сумесі галітавых адходаў. Пескаструенная, ачышчальная і снегаўборачная тэхніка гатовыя амаль на 100%. Нарыхтавана 51,5 тысячы тон пясчана-салёвай сумесі і 21,9 тысячы тон чыстага галіту.

Чакаецца, што ў найбліжэйшую пяцігодку фінансаванне сталічных дарог павялічыцца на 15—20%.

Апошняя хваля бабінага лета

Сіноптыкі падлічылі, што сярэдняя тэмпература кастрычніка сёлета будзе на 3-4 градусы вышэйшая за кліматычную норму

У апошнія дні другога месяца восені асноўную ролю ў фарміраванні метэаралагічных умоў працягне іграць заходняя ўскраіна антыцыклону з цэнтрам над сярэдняй Волгай. У такой сітуацыі дажджоў варта чакаць па мінімуму, а вось тэмпература будзе відавочна вышэйшая за кліматычную норму, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень чакаецца воблачна з праясненнямі і без ападкаў. Сітуацыя ў атмасферы істотна не зменіцца і ў сераду. Наша краіна па-ранейшаму будзе знаходзіцца на заходняй перыферыі антыцыклону з цэнтрам над сярэдняй Волгай. Чакаецца воблачна з праясненнямі, пераважна без ападкаў, толькі ў асобных раёнах па паўночным захадзе магчымыя невялікія кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай месцамі па краіне могуць згушчацца туманы. Вецер паўднёвы ўмераны. Тэмпература паветра ўначы будзе ад плюс 3 градусаў да 10 цяпла, удзень — плюс 10—17 градусаў.

Бліжэй да чацвярга атмасферны ціск пачне падаць, і з Заходняй Еўропы да тэрыторыі краіны падыйдуць малаактыўныя фронтальныя раздзелы. Яны прынесуць на тэрыторыю краіны вільготнае паветра. У асобных раёнах пройдуць невялікія кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай месцамі туман. Уначы чакаецца ад плюс 3 да 9 цяпла, удзень — ад 10 да 16 градусаў вышэй за нуль.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, з пятніцы да нядзелі характар надвор'я істотна не зменіцца. Аднак стане менш сонца, а таму ў дзённым часе стане крыху халаднаей. Тэмпература паветра ўначы складзе 4—9 цяпла, удзень — ад плюс 7 да плюс 12 градусаў. Месцамі па краіне пройдуць кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай у асобных раёнах могуць згушчацца туманы. Па падліках экспертаў, кастрычнік сёлета стане вельмі цёплым месяцам (на 3-4 градусы цяплей звычайнага). Шчодры аказаўся гэты месяц і на апады — месцамі выпала нават дзве месячныя нормы дажджоў.

Сяргей КУРКАЧ.

Будзь у курсе!

ПАДРЫХТАВАЦЦА ДА ПАСТУПЛЕННЯ МОЖНА І АНЛАЙН

Упершыню ў Ліцэі БДУ адкрыты набор на анлайн-курсы для школьнікаў

Яны арганізаваны для вучняў 9-х і 11-х класаў сярэдніх школ, ліцэяў, гімназій з мэтай падрыхтоўкі да цэнтралізаванага тэсціравання і паступлення ў Ліцэй БДУ. Дадзеная ініцыятыва дазволіць школьнікам з аддаленых рэгіёнаў краіны скарыстацца якаснымі адукацыйнымі паслугамі.

Праграма ўключае сем навучальных прадметаў: беларускую і англійскую мовы, фізіку, матэматыку, хімію, гісторыю Беларусі, грамадазнаўства. У залежнасці ад запыту вучняў гэты спіс плануецца пашырыць. Заняткі арганізуюцца з дапамогай відэатрансляцыі, падчас якой выкладчык растлумачыць новую тэму, пракаментуе заданні і адкажа на пытанні слухачоў.

Дата пачатку заняткаў будзе аб'яўлена па меры камплектацыі груп. Мяркуюцца набор да 15 чалавек у кожную групу. Далучыцца да навучання можна на любым этапе. Слухач атрымае доступ да архіва запісаў мінулых урокаў і зможа вывучыць іх самастойна.

Навучанне будзе вёсці выкладчыкі Ліцэя БДУ, аўтары дапаможнікаў па падрыхтоўцы да ЦТ і паступлення ў Ліцэй, а таксама распрацоўшчыкі базы метадычных матэрыялаў па правядзенні анлайн-заняткаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

На сувязі

РАЗМОВЫ ПА МАБІЛЬНІКУ ДАРАЖНОЦЬ

Аператар МТС абвясціў аб павышэнні тарыфаў на паслугі сувязі з 1 лістапада

У кампаніі растлумачылі, што падаражанне паслуг сувязі звязана з развіццём інфраструктуры, у прыватнасці, планами на актыўным пашырэнні сеткі 4G аж у гарадской, так і ў сельскай мясцовасці, укараненнем новых тэхналагічных рашэнняў.

Тарыфы на асноўныя паслугі сотавай сувязі павясяцца з 1 лістапада на чатыры працэнты ад ўзроўню бягучых тарыфаў.

Змена кошту тарыфаў для фізічных і юрыдычных асоб на асноўныя паслугі МТС — абаненцкую плату па тарыфных планах, галасавыя выклікі, мабільную перадачу даных і г. д. — ажыццяўляецца ў межах, устаноўленых рэгулятарам у адпаведнасці з заканадаўствам Беларусі.

Змяненне тарыфаў на паслугі фіксаванага інтэрнэту, паслугі сувязі ў роўмінгу і іншыя дадатковыя паслугі можа быць у іншым памеры.

Надзея НІКАЛАЕВА.

УСЕ ФАРБЫ ВОСЕНІ

**(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Выканаўчыя камітэты пастараліся зрабіць гэтыя фэсты яшчэ і культурнымі мерапрыемствамі. Людзі ж у асноўным прыходзяць на кірмашы з сем'ямі. У наведвальнікаў ёсць магчымасць адпачыць, а не толькі зрабіць пакупкі. Таму на пляцоўках паўсюль выступаюць самадзейныя калектывы, арганізуюцца конкурсы ды забавлянікі, што спрыяе асабліваму настрою кірмашоў.

Напрыклад, у Брэсце тыдзень таму кірмаш стаў цэнтральным мерапрыемствам свята Маскоўскага раёна. Традыцыйна сумяшчаць кірмаш са святам усталюваў дзевяцігадоў таму цяперашні кіраўнік горада, а тады кіраўнік адміністрацыі Маскоўскага раёна Аляксандр Рагачук. Па традыцыі гэсцей павітаў дзевяці кіраўнік адміністрацыі Андрэй ФІЛАНОВІЧ, які адзначыў, што Маскоўскі раён сёння адзін з найбуйнейшых Беларусі. Тут вырастаюць новыя мікрараёны, узводзяцца сацыяльныя аб'екты, з году ў год расце колькасць

насельніцтва. Андрэй Філановіч выразіў падзяку працаўнікам сельскагаспадарчай галіны за тое, што прывезлі на продаж гараджанам сваю разнастайную прадукцыю.

Затым адбылося ўзнагароджанне найлепшых у прафесіі супрацоўнікаў розных устаноў і прадпрыемстваў. Узнагароды атрымалі 17 заслужаных працаўнікоў раёна. Акрамя таго, на пляцоўцы вакол гандлёвага цэнтра «Экватар» была арганізаваная выстаўка аўтамабільнай тэхнікі. Аўтадылер Geely паказаў аўтаамаатарам свае навінкі, што нядаўна вышлі з канвеера. Ну а для фермераў і гаспадароў прарэкламавалі грузавыя фургоны. Гэта надзвычай актуальная тэхніка для тых, хто вырошчвае сваю прадукцыю і возіць яе на продаж.

Шумеў кірмаш каля «Экватара» нягледзячы на ​​дробны дожджык зранку. Праўда, потым надвор'е выправілася, і людзі няспешна і з задавальненнем разглядалі і набывалі патрэбныя тавары. Вядома, хітом продажу стала бульба. Яе розныя сарты прывезлі з усіх

канцоў вобласці. Прадаўцы нахвальвалі сваю Каралеву Ганну, Скарб, Рагнеду — бульбачку, якая прывабна выглядала ў мяхах-сетках. Адавалі другі хлеб па 50—60 капеек за кілаграм. Прыкладна за столькі ж можна было набыць буракі і моркву. Капусты хапала розных відаў. Наша спрадвечная белакачанная прадавалася зусім не дорага, прыкладна па 45 капеек. Каляровую адавалі па тры рублі. А вось дзіўную капусту пад назвай «Раманска» не ўсім раней даводзілася сустракаць. Прадавец растлумачыў, што яна — вынік селекцыйных эксперыментаў па скрыважаванні цвянцятной капусты з капустай броклі. Новы від мае сметанкова-арэхавы, без гарчынкі, смак, вельмі багаты на вітаміны і мікралементаў, клятчатку і антыаксіданты. Да таго ж расліна складаная для догляду. Таму Раманска прапанавалі па пяць рублёў за кіло.

Гараджане актыўна куплялі журавіны. Іх у асноўным адавалі па 4,8 рубля за літровы слоік. А вось па шампінёны нават чарга выстайлася, бо яны, аказваецца, прадаваліся танней, чым у магазінах (па 3,3 рубля). Прадавалі яшчэ шмат чаго: і жывую рыбу, і мясную прадукцыю розных вытворцаў. Было шмат саджанцаў з гадавальнікаў і прыватных садоў.

А вось у Пружанскім раёне спачатку правялі кірмашы ў мястэчках — Ружанах, Шарашэве, там людзі змоглі набыць разнастайную прадукцыю, нязменным попытам карысталася збожжа. А ўжо потым кірмаш з размахам, з канцэртаў прайшоў у райцэнтры. І тут таксама на пачэсным месцы стаялі грузавікі гаспадарак са збожжам. Напрыклад, ААТ «Мурава» выставіла самую нізкую цану — 45 капеек за пшаніцу

і 40 капеек за трыцікале. Ну і як вынік, два грузавікі зерня разабралі літаральна за паўгадзіны. Але і тыя, хто пад'ехаў на кірмаш пазней, без корму для ўласнай гаспадаркі не засталіся. Сельгаспрадпрыемствы «Агра-Калядзічы», «Радзіма» і іншыя прапанавалі за кіло.

Капусту тут прадавалі танней, чым у абласным цэнтры. Цэны на бульбу і моркву ад брэсцкіх амаль не адставалі.

Яшчэ на «Пружанскай восені» разгарнулі «Горад майстроў». Сувенірную і іншую прадукцыю прынеслі рамеснікі не толькі з Брэсцкіх, але і з Гродна, Мінска, Віцебска. Можна было купіць арыгінальны посуд і шмат чаго іншага.

На гарадской сцэне ушанавалі пераможцаў конкурсу сярод малых сем'яў на найлепшы сельскі падворак. Лаўрэаты і прызёры атрымалі падарункі. Дамы культуры прадставілі багатую канцэртную праграму. Быў нават «смачны конкурс», на якім вясковія ўстановы культуры дэманстравалі фірменныя стравы. Людзей віталі самадзейныя калектывы. Так што

пакупнікі пайшлі дадому не толькі з пакупкамі, сувенірамі, але і са станючымі ўражаннем.

Усе фарбы восені адлюстраваліся і на Драгачынскім кірмашы. Тут таксама карысталася павышаным попытам збожжа. Яго адавалі нават крышачку танней, чым у Пружанях. А непаўторнае харавое фэсту надалі цэлыя рады гандляроў кветкавай прадукцыяй, тут чым у абласным цэнтры. Цэны на бульбу і моркву ад брэсцкіх амаль не адставалі.

Яшчэ на «Пружанскай восені» разгарнулі «Горад майстроў». Сувенірную і іншую прадукцыю прынеслі рамеснікі не толькі з Брэсцкіх, але і з Гродна, Мінска, Віцебска. Можна было купіць арыгінальны посуд і шмат чаго іншага.

На гарадской сцэне ушанавалі пераможцаў конкурсу сярод малых сем'яў на найлепшы сельскі падворак. Лаўрэаты і прызёры атрымалі падарункі. Дамы культуры прадставілі багатую канцэртную праграму. Быў нават «смачны конкурс», на якім вясковія ўстановы культуры дэманстравалі фірменныя стравы. Людзей віталі самадзейныя калектывы. Так што

Святлана ЯСКЕВІЧ,
фота аўтара.

Сугучча

НА ПАДВОДНАЙ ЛОДЦЫ Ё... МАСКВЕ прэзентавалі кнігі нашага земляка

Мікалая ЧАРКАШЫНА, які нарадзіўся ў Ваўкавыску ў 1946 годзе, добра ведаюць чытачы, з тых, хто цікавіцца ваеннай гісторыяй. Капітан I ранга ў запасе, ён скончыў Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт, служыў у Ваенна-Марскім Флоте СССР. Актыўна займаўся журналістыкай, мастацкай літаратурай. Дзясяткі кніг М. Чаркашына выдадзены не толькі ў Расіі, але і ў іншых краінах свету.

Мікалай ЧАРКАШЫН з абаронцам Брасцкай крэпасці Пятром КАЦЕЛЬНИКАВЫМ.

Днямі ў Маскве на падводнай лодцы Б-396, якую даставілі ў сталіцу Расіі 15 гадоў таму з Палярнага, прайшоў творчы вечар нашага земляка. Мікалай Андрэвіч прэзентаваў свае апошнія кнігі, публікацыі нядаўняга часу, сярод якіх — і апавесць пра Сморгонь, якая пабачыла свет у дзясятым, кастрычніцкім, нумары беларускага літаратурна-мастацкага часопіса «Нёман».

— Дарчы, адным з камандзіраў Б-396 быў і беларус са Слуцка — капітан I ранга Аляксандр Ішчаў, — расказвае Мікалай Чаркашына. — Ён зараз у Слуцку і жыве. Мой часта сустракаеся. У свой час нам давялося разам хадзіць у баявыя паходы на лодцы Б-409, калі Саша Ішчаў быў яшчэ лейтэнантам. Мой сябар-случчанін — адзін з герояў рамана «Сцюдзёны флот». А што да прэзентацыі на Б-396, лодка зараз

стаяць на плаве ў Хімкінскім вадасховішчы. Фактычна яна з'яўляецца музеем. У акумулятарным адсеку абсталявалі актывую залу, у якую на мерапрыемствы заўжды збіраецца да паўсотні чалавек. На лодцы сустракаюцца з чытачамі не ўпершыню. Восі і гэтым разам было вельмі цікава, нават шчыліва. Прыпаміналі пра тое, што некалі на падводных лодках служылі прадстаўнікі розных нацыянальнасцяў. Адзін час нашу Б-409 жартам называлі «Беларускім камсамольцам», таму што шмат служыла беларусаў. А былі і рускія, украінцы, літоўцы, татары, азербайджанцы...

Нядаўна Мікалай Чаркашын скончыў работу над раманам пра першыя дні Вялікай Айчыннай вайны ў Беларусі. Мяркуюцца, што кніга будзе выдадзена ў Мінску.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Нашы сябры

«Звязда» заўжды побач

Сваё жыццё з медыцынай інструктар-валеаляг Магілёўскай абласной дзіцячай бальніцы Святлана ЮРЧАНКА марыла звязць з маленства. Яна і зараз з хвальваннем згадвае, як дзіўчынкай разам са сваёй бабуляй гуляла каля леспарку,

дзе ў той час будавалася дзіцячая абласная бальніца, з цікавасцю назірала за тым, як паўстае новы аб'ект, і марыла працаваць менавіта тут. А праз пэўны час запаветная мара Святланы здзейснілася.

Вось ужо 36 гадоў Святлана Браніславаўна з вялікай ахвотай ходзіць сюды на работу. За гэты час заслужыла павагу і аўтарытэт сярод калег. Яна ўзначальвае і прафасіяную арганізацыю бальніцы, заўжды займае актыўную грамадзянскую пазіцыю, уездальнічае ў шматлікіх мерапрыемствах разам са сваімі калегамі, якіх яна ўмее аб'яднаць дзеля добрых спраў. Яе аптымізму і неўтаймаванай энергіі можна толькі па-добраму паазідрасціць.

Святлана Браніславаўна заўсёды некуды спяшаецца, у яе шмат новых ідэй і планаў, многія з іх паспяхова рэалізаваны. Сярод іх — распрацоўка і ўкараненне метадык і сродкаў захавання і ўмацавання здароўя. Яна неаднойчы становілася пераможніцай у шматлікіх конкурсах па прапагандзе здаровага ладу жыцця, дзякуючы чаму іх установа здароўя па гэтым кірунку ўжо не раз была прызнана найлепшай у вобласці.

Святлана ЮРЧАНКА разам са старэйшым унукам Алегам.

— У нас на базе Магілёўскай абласной дзіцячай бальніцы створаны мадэльны цэнтр па навучанні бацькоў асновам бяспечнай жыццядзейнасці дзяцей. Ён такі адзін у вобласці і функцыянуе для павышэння інфармаванасці насельніцтва аб фактарах рызыкі дзіцячага траўматызму, асваення новых навыкаў бяспечнага догляду за маленькімі дзецьмі, удасканалення прафілактычную работу, —

удакладняе Святлана Юрчанка. — У мадэльным цэнтры праводзіцца групавое і індывідуальнае кансультаванне бацькоў.

Доўгі час Святлана Юрчанка сябруе са «Звяздой». Жанчына прызнаецца, што на старонках газеты шмат карыснай інфармацыі, актуальных навін і парад. Таму «Звязда» заўсёды побач — і на рабоце, і дома.

Таццяна МАЛІНІНА,
фота аўтара.

ЖЫЦЦЁ ГАРАДОЎ: ЗЯЛЁНАЕ І КАМФОРТНАЕ

Веларпаркоўкі, ландшафтныя кампазіцыі, расліны для выхавання і рэлаксу

Забарона сечкі дрэў у жылых кварталах, распрацоўка схем азелянення тэрыторый агульнага карыстання для гарадоў і сёл, стварэнне веласіпеднай інфраструктуры — па такіх кірунках мусяць уладкоўвацца беларускія мястэчкі, каб жыць у іх было камфортна. Пра патрабаванні да прыгажосці ландшафту, вертыкальнае азеляненне і асаблівае кветкавага жыцця ў вялікім горадзе расказалі спецыялісты.

Высечы

нельга пакінуць

Пытаннем азелянення тэрыторыі пры развіцці і мадэрнізацыі гарадоў і сёл краіны ўдзяляецца каласальная ўвага. Для кожнага раёна і квартала пералічваецца працэнт азелянення, распрацоўваюцца схемы азялененых тэрыторый агульнага карыстання, якія закліканы не дапушчаць вольнага абыходжання з зялёнымі насаджэннямі, на іх таксама абазначаны межы такой тэрыторыі для абмежавання забудовы. Такія падыходы павінны распаўсюджвацца і на іншыя ўзроўні праектавання і будаўніцтва, дзе гаворка вядзецца пра канкрэтныя будынкі і збудаванні, адзначыла **Вольга ВЕРАМЕЙ**, начальнік галоўнага ўпраўлення горадабудаўніцтва, практычнай, навукова-тэхнічнай і інавацыйнай палітыкі Мінбудаархітэктуры:

— Генплан населенага пункта — не адзіны дакумент, які вызначае перспектывы развіцця. Ён задае параметры і, магчыма, тое, чым будучы прадстаўлены функцыянальнае заніраванне і транспартныя калідоры. Каласальная ўвага надаецца пытанню заніравання, кропкаваму планаванню тэрыторый.

Асновай для планаванага развіцця і добраўпарадкавання населеных пунктаў краіны і стварэння камфортнага асяроддзя з'яўляецца ўдасканаленне нарматыўна-тэхнічнай базы і ўнясенне змяненняў і дапаўненняў у існуючыя ТНПА ў галіне тэхнічнага нарміравання і стандартызацыі архітэктурнай, горадабудаўнічай, будаўнічай дзейнасці, заўважыла прадстаўніца Мінбудаархітэктуры:

— Напрыклад, унесены змяненні ў ТКП 69 па добраўпарадкаванні тэрыторый і азеляненні і змяненні ў ТКП 295, якімі прад-

гледжана ўвядзенне ва ўжытак тэрміну «ландшафтныя кампазіцыя». Замацаваны таксама палажэнні адносна працэнтных суадносін буйнапамерных і сярэдніх памераў дрэў, якія высаджаюць у жылых кварталах падчас кампенсацыйных пасадак, а таксама ў межах будаўніцтва.

Гэтыя нормы забараняюць высечку існуючых дрэў, якія ў будучым змогуць захаваць і палепшыць экалагічны фон жыллага асяроддзя і эстэтычнае успрыманне наваколля.

Зялёныя сценкі і кветкавыя кашпо

Звыш двух мільёнаў кветак, каля 16,5 тысячы дрэў і 89 тысяч кустоў упрыгожылі сёлетнія сталічныя вуліцы. Штогод у Мінску выкарыстоўваюць для гэтага самыя разнастайныя расліны, аднак праз высокую антрапагенную нагрузку і загазаванасць НАН Беларусі даволі жорстка рэгламентуе гэты асартымент, расказала **Алена АКУЛІЧ**, начальнік аддзела ўтрымання і добраўпарадкавання аб'ектаў зялёнай гаспадаркі Мінксзелянбуда:

— Навукоўцы рэкамендуюць высаджваць ясені і клёны, а бліжэй да дарог — кусты барбарысаў, спірэі. У скверах асартымент больш шырокі.

Адна з найбольш цікавых для вока формаў расліннага аздаблення сталіцы — вертыкальнае азеляненне. Сёлета яно было прадстаўлена рознымі вертыкальнымі формамі і раслінамі. На вуліцах з'явілася больш за 16,5 тысячы кашпо, якія павесілі на густоўна

афармленыя металічныя стойкі. Дзесьці гэта былі адзіночныя штатывы на вытанчаных ножках, а дзесьці — сабраныя ў кампазіцыі ў выглядзе дрэў, арэляў, карэтак, дуг, ровараў. Прымацоўваліся кашпо і да ажурных прылад на слупах ліхтароў.

— Мы апрабавалі і такі варыянт вертыкальнага азелянення, як зялёная сценка — канструкцыя, у якую ўстаўляюць шмат ёмістасцяў з рознымі дывановымі ці гаршковымі раслінамі з маляўнічым лісцем. З дапамогай такой сцяны можна падзяліць прастору на пэўныя зоны альбо, скажам, адасобіць лаўку.

Яшчэ адзін прыгожы варыянт вертыкальных канструкцый для азелянення — комплексныя кашпо-лаўкі. Сёлета яны былі ў раёне Палаца спорту, у Сэндайскім скверы, каля Нацыянальнай бібліятэкі, і іх колькасць у будучым плануецца павялічыць.

— Каб выгадаваць пэўную расадку для кветкавага афармлення кашпо, арганізацыі, якія могуць прапанаваць свае паслугі ў гэтым кірунку, удзельнічаюць у тэндэры, — падкрэсліла прадстаўніца Мінксзелянбуда. — Пераможца запраўляе кашпо спецыяльным саствам зямлі, бо асабліваецца падвесных раслін — хуткае перасыханне. Кветкавае напаўненне таксама вызначаем мы. Сёлета гэта былі ў асноўным ампельныя петуніі, гаршковыя расліны з прыгожай лістотай, такія як бакопа, гілхрызэтам, іпамяя, плектрантус.

Шматгадовыя кветкі і тапіярныя стрыжкі

У дадатак да кветкавага афармлення ў кожным раёне сталіцы штогод з'яўляецца не менш за 10% новых шматгадовых раслін.

— Гэта найперш мэтазгодна эканамічна, бо яны высаджаюцца адзін раз, і налета іх ужо не трэба мяняць. Адзіны мінус шматгадовай — яны нядоўга квітнеюць, таму пры стварэнні кампазіцыі з іх мы падбіраем расліны так, каб стварыць перапыўнасць цвіцення: з мая да самай восені, — патлумачыла **Анжаліка ПУЗАНКОВА**, кіраўнік службы па добраўпарадкаванні і ўтрыманні аб'ектаў зялёнай гаспадаркі Мінксзелянбуда. — Затым гэтыя кампазіцыі дапаўняюцца восеньскімі кветкамі, накіштал хрызэнтам. Сёлета мы дадаткова высадзілі асеннюю віёлу, якая не баіцца замаразкаў

і будзе красаваць літаральна да самага снегу.

Шматгадовы ў горадзе выконваюць не толькі эстэтычную, а і выхаваўчую ролю. З іх дапамогай, напрыклад, накіроўваюць рух людзей.

— Каб прадухіліць выхад пешаходаў на праезную частку, высаджаем шматгадовыя, падымаем аб'ёмы, ствараючы альпійскія горкі. Тым самым не толькі ўпрыгожваем аб'ект, але і перанакіроўваем рух людзей. Такім жа чынам можна змагацца і з «народнымі сцэжкмі», памяншаючы іх колькасць і павялічваючы характэрнае гарадскога асяроддзя, — удакладніла **Анжаліка ПУЗАНКОВА**.

У складзе шматгадовых кампазіцый высаджаюцца таксама і вастравадарныя расліны, накіштал мяты, алісуму, якія дадаюць у «функцыянал» кветак яшчэ і момант рэлаксу.

Для кампазіцыі горада важна ствараць зялёныя архітэктурныя элементы ў адпаведнасці з асяроддзем. Падобная цэласнасць дасягаецца праз тапіярныя стрыжкі дрэў і кустоў. Галоўнае — рабіць

Незалежнасці кусты пастрыжаны ў двух узроўнях. У парку Горкага туі выстрыжаны спіраллю. Такую незвычайную прыгажосць робяць спецыялісты станцыі аховы раслін.

Стаянкі, паркоўкі... для ровараў

У межах устойлівага развіцця стараюцца прыцягваць да гарадскога тэрытарыяльнага планіравання грамадскасць, асабліва на ранніх стадыях распрацоўкі праектаў.

— Беларусь — адна з найбольш урбанізаваных краін СНД, таму апошнія гады мы назіраем узростанне цікаўнасці да тэматыкі гарадскога развіцця з боку грамадзян і неабходнасць адэкватнага рэагавання на гэты запіт, то-бок партысіпатыўнае планаванне. Магчыма, у далейшым мы будзем распрацоўваць нарматыўныя дакументы, якія забяспечаць адроджаны падыход да гэтага метадзе сярод розных праектных арганізацый. У 2018 годзе ў Мінбудаархітэктуры зацверджаны мета-

гэта кропкава, каб прыгажосць заставалася фішкай, а не растваралася ў звычайным асяроддзі, раяць спецыялісты.

— На вуліцах з'яўляюцца расліны, выстрыжаныя ў выглядзе цыліндраў, конусаў, шароў. Гэтак жа выстрыгаюцца і жывыя агароджы. Яны таксама накіроўваюць рух людзей або падкрэсліваюць архітэктурны месца, дзе растуць. Напрыклад, у выглядзе купалаў каля храма на плошчы 8 Сакавіка, — дадала кіраўнік службы Мінксзелянбуда.

«Стрыжкі» дрэвам і кустам робяць некалькі разоў на год па меры адрастання лісця, каб падтрымліваць задуманую для раслін форму і вытрымліваць рост у розных узроўнях. На вуліцах Аранскага і Гашкевіча ёсць дрэвы трохвугольнай формы, а на Машэрава — правмавугольнікі, прывяла прыклады **Алена Акуліч**:

— Існуе такі спосаб азелянення, калі расліны расцягваюць у адну плоскасць. Дрэву з дапамогай спецыяльных фіксатараў прыдаюць напрамак росту ў дзвюх плоскасцях, а не ў чатырох, дазваляючы яму прымаць задуманую азеленыцельную форму. Для дрэва гэта бяшккодна. Прыклады такога азелянення ёсць на супраць парку Чалюскінцаў, а на праспекце

дчыныя рэкамендацыі па правілах азелянення тэрыторый, якія ўключаліся ў звычайны асяроддзі, раяць спецыялісты.

Каб стварыць да 2021-га веласіпеднае асяродка, распрацоўваюцца новыя патрабаванні, якія закліканы ўрэгуляваць пытанні па ліквідацыі бар'ераў для развіцця велатранспарту і павелічэння бяспекі транспартнага руху. Мяркуюцца вызначыць патрабаванні да месцаў захоўвання двухколавых сродкаў — «веласіпеднай стаянкі», а таксама вызначыць паняцце «веларпаркоўка». У рэдакцыю будаўнічых нормаў «Планіроўка і забудова населеных пунктаў» ужо ўнесены новыя адасобленыя раздзел 11.4 «Веласіпедная інфраструктура», дзе вызначаны асноўныя патрабаванні да месцаў часовага і пастаяннага захоўвання ровараў.

А вось сёлета тэма бяспечнага руху ў Мінску ўпершыню была абзначана з'яўленнем на раздзяляльных лініях уздоўж дарог жылых зялёных агароджаў з ліставых кустоў і дзёрну.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «МТК «Полесье» (продавец) извещает о проведении 11 ноября 2020 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 20 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 330/С-12637 площадью 429,4 кв. м, назначение – здание специализированной организации оптовой торговли, материально-технического снабжения и сбыта продукции, наименование – здание складского помещения материально-технического снабжения. Информация о земельном участке: кадастровый номер 32355010006000943, площадь 0,1706 га – для обслуживания здания складского помещения материально-технического снабжения. Право постоянного пользования (доля в праве 1/1). Адрес: Гомельская область, Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. Ветровая, 21Н	59 712,00	5 971,20
2	Капитальное строение с инв. № 330/С-7859 площадью 135,6 кв. м, назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина № 10. В состав лот № 2 входят: линия электропередачи № 10 (инв. № 1856), Наружная линия газопровода сеть магистраль № 10 (инв. № 1855), Наружный водопровод магазина № 10 (инв. № 1858), Автоматическая пожарная сигнализация (инв. № 1868), Охранная сигнализация (инв. № 1869), Роллеты защитные (инв. № 20764/М, 2762/М, 2763/М, 2761/М). Информация о земельном участке: кадастровый номер 32355010006000434, площадь 0,0223 га - для размещения объектов розничной торговли. Право постоянного пользования (доля в праве 1/1). Адрес: Гомельская область, Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. Пролетарская, 73А	126 064,00	12 606,40

аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов, затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 20 (двадцати) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в срок согласно договору купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Продавец: ОАО «МТК «Полесье», г. Мозырь, ул. Ветровая, 21.
 Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: 8 (029) 730-99-11 – Герасименко Инна Антоновна. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.
 Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «МТК «Полесье»): р/с ВУ80 АКВВ 3012 0381 9124 9300 0000, БИК АКВВУ21317 филиал № 317 ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 400082468, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах № (задаток для участия в аукционе перечисляется в аукцион заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по

установленной форме с приложением необходимых документов можно с 27 октября 2020 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений (предварительно по контактному телефону Организатора торгов) заканчивается 9 ноября 2020 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несоответствующим в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект

ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 27.08.2020 г. № 166 (29280).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblereklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ (ИНФОРМАЦИЯ) О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» извещает о проведении 27 ноября 2020 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды имущества в рамках 293-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности (далее – имущество)

№ лота аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)	Целевое использование имущества	Сумма задатка (руб.)	Наименование имущества, его характеристика, необходимые условия аренды и иные сведения
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» станция Минск-Пассажирский, тел.: +375 (17) 225 61 21, 225 69 77							
56	г. Минск, пл. Привокзальная, 7	22,1	33,15 БАВ	98,62	Под организацию розничной торговли непродовольственными товарами народного потребления, кроме товаров бывших в употреблении, товаров ритуального назначения и пиротехнических изделий бытового назначения развлекательного характера	9,80	Площадь в зале ожидания конкур. Имеются центральное отопление, естественное освещение, пожарная сигнализация и видеонаблюдение, включенные в общую систему вокзального комплекса. Вход общий. В ТЦ «Галилео» имеется платная парковка. Рядом расположены остановки городского транспорта, пригородного сообщения, автовокзал, станция метро «Площадь Ленина». Срок аренды – 3 года
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» Минская дистанция гражданских сооружений, тел. +375 (17) 225 66 22							
57	Минская область, Дзержинский район, Негорельский с/с, аг. Негорелое, пер. Вокзальный, 11	61,35	1,0	273,77	Под офис, организацию розничной торговли, размещение банка, оказание страховых услуг	27,30	Помещение в здании вокзала 1950 года постройки. В здании имеются центральное отопление, электроснабжение, водоснабжение, канализация (14*)
<i>14* Внутренняя вокзала по техническому паспорту: фундамент – бутобетон, наружные, внутренние, капитальные стены, перегородки – кирпич, оштукатурено, крыша – черепица, полы – плитка, наружная отделка стен – оштукатурены, водосточная – обшивка вагонкой. Необходимые условия: застраховать имущество после заключения договора аренды, самостоятельно заключить договоры на электроэнергию и вывоз мусора, оборудовать помещение пожарной и охранной сигнализацией. Все мероприятия и работы осуществляются арендатором собственными силами, за счет собственных средств без последующего возмещения затрат</i>							
Арендодатель – ОАО «ДОРОРС», тел. +375 (17) 240 62 06							
58	Минская область, Луговослободский с/с, аг. Замосточье, ул. Центральная, 20	212,4	3,0	947,84	Под оказание банно-оздоровительных услуг населению и иные цели, возможные для размещения на данном объекте	94,70	Изолированное помещение в здании банно-прачечного комбината. Имеются центральное отопление, водопровод, центральная канализация, горячее водоснабжение, электроснабжение. Срок аренды – 3 года (15*)
<i>15* Необходимое условие: после заключения договора застраховать сдаваемое в аренду недвижимое имущество за счет средств арендатора в пользу арендодателя</i>							
Арендодатель – ОАО «Политграфкомбинат им. Я. Коласа», тел. +375 (17) 270 06 53, +375 (29) 564 63 44							
59	г. Минск, ул. Асаналиева, 50	38,4	3,0	171,36	Под офис, торговый объект, оказание услуг (допустимых в жилых помещениях)	17,10	Встроенное помещение на 1-м этаже. Вход отдельный. Имеются санузел, центральное отопление (16*)
60	г. Минск, ул. Корженевского, 20/8	119,8	2,0; 3,0 (при применении понижающих коэффициентов)	534,61	Под офис, торговый объект, оказание услуг	53,40	Помещение на 1-м этаже. Вход отдельный. Имеются санузел, центральное отопление (16*)
<i>16* Необходимые условия: проведение ремонта, разработка арендатором проекта на электроснабжение для последующего оформления в качестве субарендатора в филиале «Энергосбыт», регистрация в ЦРП «Водосбыт» как потребителя хозяйственной воды. Все работы за счет средств арендатора без последующей компенсации затрат</i>							
Арендодатель – ОАО «ДОРОРС», тел. +375 (17) 240 62 06							
62	г. Минск, ул. Кирова, 2-3Н	124,0	3,0	553,35	Под торговый объект, оказание услуг населению и иные цели, возможные для размещения на данном объекте	55,30	Изолированное помещение. Имеются центральное отопление, водопровод, центральная канализация, горячее водоснабжение, электроснабжение. Срок аренды – 3 года (18*)
<i>18* Необходимое условие: после заключения договора застраховать сдаваемое в аренду недвижимое имущество за счет средств арендатора в пользу арендодателя</i>							

Договор аренды заключается сроком на пять лет, если иное не указано в настоящем извещении.

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел. + 375 (17) 360 42 22.

Аукцион состоится **27 ноября 2020 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с **28 октября 2020 г. по 23 ноября 2020 г. включительно** в рабочие дни с **9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00** (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в аукционе, несет лицо, их подавшее.

Порядок оформления участия в аукционе:

К участию в аукционе допускаются юридические или физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на указанный текущий расчетный счет сумму задатка по соответствующему предмету аукциона, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах с приложением всех необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах и получившие билеты участника аукциона с указанием порядковых номеров, под которыми данные лица зарегистрированы.

При этом лица, желающие принять участие в аукционе:

- уплачивают задаток по соответствующему предмету аукциона на расчетный счет р/с ВУ15 ВЛВВ 3012 0190 3985 8300 101 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК ВЛВВУ2Х, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 293 от 27.11.2020 по предмету аукциона № _____;

- подают организатору аукциона заявление на участие в аукционе (бланк заявления можно получить у организатора аукциона) с приложением следующих документов:

юридическое лицо – резидент Республики Беларусь:

- копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

- копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь:

- легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

- копии платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

индивидуальный предприниматель:

- копии документа, подтверждающего государственную регистрацию

индивидуального предпринимателя;

копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

физическое лицо – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

- заключение с организатором аукциона соглашение, бланк которого можно получить у организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляет организатору аукциона документ, удостоверяющий личность, а представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

Порядок определения победителя аукциона:

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 (далее – Положение).

Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участника аукциона на аукционных номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона.

Аукцион проводится аукционистом, определяемым организатором аукциона. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, шага аукциона. Шаг аукциона устанавливается аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета аукциона, названной аукционистом.

Аукцион по каждому предмету аукциона начинается с объявления аукционистом наименования, места нахождения, краткой характеристики недвижимого имущества, права заключения договора аренды которого выставляется на аукцион, начальной цены, срока, на который будет заключен договор аренды. После оглашения данной информации аукционистом в соответствии с шагом аукциона объявляет первую цену предмета аукциона. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Обязанности победителя аукциона (лица, приравненного к победителю аукциона):

- подписать протокол о результатах проведения аукциона в день его проведения;

- в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона в установленном

порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка;

- в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение (информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона);

- в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона заключить с арендодателем договор аренды имущества.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения аукциона.

Дополнительная информация:

Базовая арендная величина (БАВ) с 01.10.2020 составляет 17,85 рубля;

наличие объекта недвижимости, право аренды которого выставлено на аукцион, в государственном списке историко-культурных ценностей по г. Минску можно уточнить на сайте Управления культуры Мингорисполкома <http://uk.minsk.gov.by>;

возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель;

организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

юридические лица и индивидуальные предприниматели производят оплату задатка исключительно платежным поручением;

при отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Положением, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона, засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона);

договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом), заключение договора аренды, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.

Телефоны для справок: отдел аукционов +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия + 375 (17) 366 36 58, отдел аренды + 375 (17) 373 47 29.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.mgcn.gov.by (раздел «Аукционы на право аренды помещений»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

«Смачная ежа робіць жыццё ярчэйшым»

Краіна, дзе смачна кормяць, робіць нацыянальную кухню адным са сваіх сімвалаў. Напрыклад, французскія кулінарныя традыцыі асацыююцца з раскошай і вытанчасцю: дорага і статусна. У Грузіі ўсё таксама вельмі смачна, але пры гэтым шырока, ад душы, для ўсіх і кожнага — як традыцыйныя грузінскія застолі, на якія запрашаюцца нават выпадковыя госці далёкіх сваякоў.

А для ўсіх — значыць, у любым цэнавым дыяпазоне, задорага і «за капеікі», кожнаму па кішні, і няхай ніхто не сьвідзе пакрыўджаны. Ёсць дарагія рэстараны грузінскай кухні, і ёсць бюджэтыя ўстановы, адкуль можна выйсці сьтым і задаволеным нават у цяжкія часы, калі ў кашальку нягуста. Прыемна, што падобная ўстанова грузінскай кухні ёсць і ў Мінску — і ўжо не першы год. Менавіта сталовая ў далёка не пафасным кутку сталіцы, на думку яе ўладальніцы, лепш за ўсё адлюстроўвае сутнасць грузінскай кухні.

— Нацыянальная кухня — неад'емная частка гісторыі маёй краіны. А мяне вельмі натхняе мая краіна: яе традыцыі, каларыт, гасціннасць, — кажа Ніно КЕЦБАЯ, гаспадыня сталовай «Генацвале». — Таму чатыры гады назад, прыехаўшы ў Мінск, мы з мужам адкрылі менавіта сталовую і да сёння не змянілі ні фармат работы, ні статус установы. Проста я хачу, каб людзі прыходзілі да нас з задавальненнем, і падчас яды не лічылі ў галаве, у колькі ж аб'едзецца ім гэты абед.

«У ГРУЗІІ, КАБ НАКРЫЦЬ СТОЛ, ЧАСУ НЕ ШКАДУЮЦЬ»

— Я нарадзілася ў Абхазі, у горадзе Галі. Абставіны склаліся так, што калі я была зусім маленькая, даваўся з'ехаць усёй сям'ёй у Маскву. Потым мы з мужам пераехалі ў Беларусь, і тут вырашылі адкрыць сталовую, — кажа Ніно. — Мне хацелася гатаваць самай — проста рабіць тое, што я ўмею і люблю. На жаль, цяпер акрамя прыгатавання страў даводзіцца шмат займацца кіраўніцкімі пытаннямі. Да гэтага, прызнацца, я не была гатовая. Але нічога, спраўлялася.

— Сучасныя маладыя дзяўчаты далёка не заўсёды ўмеюць і любяць гатаваць ежу...

— Толькі не ў Грузіі. У маёй краіне кожная дзяўчынка вучыцца кулінарыі з самага юнага ўзросту. Маімі настаўнікамі былі мама і бабуля. Ну, а каб гатаваць грузінскія стравы, абавязкова трэба любіць кулінарніцтва. Інакш не атрымаецца столькі часу праводзіць на кухні, укладваць душу ў кожную страву.

— У Грузіі на тое, каб накрыць стол (асабліва калі вы чакаеце гасцей), жанчыны часу не шкадуць. На гэта можа сьціць цэлы дзень, а ноч — на тое, каб вымыць посуд пасля застолля, кажа суразмоўніца.

— У нас сталовая, але мы падаём гасцям менавіта аўтэнтчныя стравы: я стараюся выконваць грузінскія традыцыі іх прыгатавання. Зразумелася кожнай стравы і свежасць — воць два галоўныя пастулаты, на якіх стаіць грузінская кухня. Так, у нас сталовая, куды людзі прыходзяць, каб пасеці хутка, яны не гатовыя чакаць паўгадзіны, каб ім прыгатавалі іх заказ. Таму ў абедзены час мы выстаўляем гатовыя

стравы на раздачу. Але мы ніколі не разграваем замарожаныя стравы. Усё, што ёсць у нас у меню, заўсёды прыгатавана сёння — проста гатаваць мы пачынаем вельмі рана, яшчэ зацёмна. Ну, а трэці пастулат грузінскай кухні — гэта, вядома, правільныя прыправы (спецыі мы закупляем толькі ў грузінскіх прадаўцоў). І аснова асноў — стаўленне да гасцей менавіта як да гасцей. Слова «кленты» мне не вельмі падабаецца...

— Але ці да смаку аўтэнтчныя грузінскія стравы беларусам?

— Цяпер я живу ў Беларусі. Я паважаю і беларускі народ, і беларускую культуру, у тым ліку кулінарную. І ўсведамляю, што вастрыня і

што ты ўмееш, і калі гэта сапраўды вартэ ўменне, людзі прыйдуць самі. У нас шмат пастаянных наведвальнікаў з самым розным узроўнем дастатку. Штодня бывае каля 350—400 чалавек.

«ТОЛЬКІ ЗДАЕЦЦА, ШТО ГРУЗІНСКАЯ КУХНЯ МУДРАГЕЛІСТАЯ І СКЛАДАНАЯ»

Ніно па душы і беларуская кухня, аб якой яна гаворыць з вялікай павагай. «Зразумеласць страў» і свежасць прадуктаў, з якіх яны гатуецца, характэрныя і для нашай нацыянальнай гастрономіі.

— Прыехаўшы ў Беларусь, я з вялікай цікавасцю каштавала беларускія стравы, вывучала нацыянальную беларускую кухню. Сёе-тое мне вельмі спадабалася, і я паспрабавала нешта з беларускіх страў гатаваць сама. Але скажу шчыра: я меркавала раней і

традыцыйнай грузінскай кухні дастаткова не ўсім гасцям. Таму разам з гасцямі мы шукаем кампраміс. Амаль кожны дзень у абедзены час я стаю каля раздачы з тоўстым сьціткам, куды запісаваю пажаданыя тэхі, хто да нас прыходзіць. У найбліжэйшай будучыні думаю нават павесіць каля ўвахода ў сталовую дошку «Ніно чуче», дзе кожны зможа пакінуць свае пажаданы і рэкамендацыі. Больш ці менш солі, перцу, цукру — усё гэта я ўлічваю, калі мы гатуем тую ці іншую страву наступны раз. Але пры гэтым да нас прыходзяць і грузіны — і яны не кажуць, што наша кухня «не сапраўдная» грузінская. Я стараюся, каб у нашым меню маглі знайсці стравы да смаку і беларусы, і грузіны.

— Ваша сталовая знаходзіцца зусім не ў пафасным раёне, да таго ж яшчэ і ў завулку, а рэкламы вы не даеце. Чаму?

— Для мяне гэтая сталовая — хутчэй захалпенне: я хачу смачна корміць людзей і тым самым рабіць іх жыццё ярчэйшым, прыйносіць у яго радасць. А ў рэкламе мы не маем патрэбы: то пабываў у нас аднойчы, заўсёды вяртаецца. Я наогул праўніца рэкламы. Навошта? Можна проста паказаць,

Суразмоўніца расказвае, як нядаўна да яе звярнуўся адзін з гасцей: хацеў парадаваць сваю жонку ў яе дзень нараджэння і напасроўнем дастатку. Штодня бывае каля 350—400 чалавек.

— Вядома, мы правялі для яго майстар-клас. Гэта нескладана. Простае цеста (мука, вада, трохі солі) і начинне — свініна + ялавічына, кінза, соль, чорны перчык.

Хіналі — вельмі правільны выбар для першага кроку ў надзвычайны свет грузінскай кухні. Для іншых грузінскіх страў, калі вы вырашылі гатаваць іх дома, вам будуць патрэбны грузінскія спецыі, кажа Ніно. А з гэтым у Беларусі ёсць складанасці. Большая частка спеціяў, якія прадаюцца на рынках, выветрыліся і не маюць патрэбнага водару, часта няправільна змяшаныя паміж сабой.

— Грузінскія спецыі варты купляць толькі ў грузінскіх прадаўцоў, і лепш за ўсё — узяць з сабой знаёмага грузіна, калі ў вас такі ёсць, — раіць Ніно.

Калі правільныя спецыі ёсць, гатаваць грузінскія стравы дома зусім не складана. Напрыклад, чахахбілі: на патэльні адпраўляем здробненыя цыбулю, памідоры, часткі курынай тушкі на костках, дадаём уцхо-сунэлі і харчо-сунэлі. Калі курыца пратушылася, уліваем узобітыя яйкі, даводзім да загуснення і пад канец дадаём часнок і свежую зеляніну. Хутка змешваем і падаём да стала.

Каб атрымацца стравы грузінскай кухні ў больш традыцыйным варыянце дома, лепш абзавесціся прытэльнінай кеці — а яе ў Беларусі купіць немагчыма, кажа суразмоўніца.

— Нам самім і для сталовай, і для дому прыйшлося прывозіць кеці з Грузіі. Без такой патэльні з тоўстым дном і сценкамі немагчыма прыгатаваць шматлікія стравы — напрыклад, аджахуры. У найбліжэйшай будучыні мы плануем пачаць прадаваць кеці. Гэта просьба нашых гасцей.

«ЛЮБАЯ ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУХНЯ КАРЫСНАЯ ДЛЯ ЗДОРОЎЯ»

— Што з грузінскай кухні, па вашых назіраннях, падабаецца мінчанам, а што не знаходзіць водгук у нашых сэрцах?

— Я заўважыла, што ў Беларусі не вельмі любяць сыр. Затое любяць тварог і «кісламолочку». Нашмат прывыклі людзі тут ужываць ежу і зеляніны. З таго, што

падабаецца нашым гасцям-беларусам у традыцыйным грузінскім меню — халодныя закускі з баклажанам і грэцкімі арэхамі і рознымі варыянтамі начиння. Падабаецца пхалі — паста з зеляніны і гародніны з грэцкімі арэхамі і начиннем з гранатавых зярнят. Добра раскупляюцца хачапуры — аджарскія, па-мегрэльску. Сыры ў выпечцы беларусам падабаюцца больш, чым проста сыры. У нас у меню заўсёды ёсць ачма — грузінскі пірог з дамашнім сулугом (сыры мы робім самі, па традыцыйных рэцэптах). Вельмі шмат аматараў з'явілася ў нашага вострага харчо. Асабліва восенню, зімой, ранняй вясной. Гэта не дзіўна, бо харчо выдатна сарвае, а яшчэ ён — гаючы: лечыць ад прастуд і з'яўляецца іх выдатнай прафілактыкай. Даспадобы нашым гасцям прыйшоўся і традыцыйны грузінскі хлеб — мы п'ячом яго самі так, як яго п'якла мая бабуля. У дзень звычайна прадаём па 70—80 літраў харчо і больш за сотню лавашоў. Добра раскупляюцца люля-кебаб, рабрыні па-грузінску. Шашлык, вядома, па-за канкурэнцыяй. Мы марыруем на шашлык мяса без воцату: уцхо-сунэлі, кандары, сванская соль, цыбуля, мінеральная вада.

— Як вы лічыце, беларусы правільна харчуюцца?

— Пра беларускую кухню, як і пра грузінскую, існуе міф, што яна вельмі каларынная. Але ў абодвух выпадках гэта не так. Любая нацыянальная кухня — гэта шматвяковы вопыт гатавання карысных для здароўя страў, і калі яе прытэльнівацца, лішняя вага вама не пагражае. Тыя ж салодкія прысмакі ў грузінскай кухні — яны не занадта каларычныя, таму што натуральныя. Напрыклад, лапі — фруктовае пірэ тоненька намазваецца на пергаментную паперу і вяліцца на сонцы, а пазней зацвярдзелая пірэ скачываецца ў міні-рулетцы. Самае лепшае лапі, на мой густ, са слівы і інжыру... У Мінску, як і ў любым вялікім сучасным горадзе (у тым ліку, напрыклад, у Тбілісі) з правільным харчаваннем «сяброўцы» далёка не ўсе. Сучасны гараджанін часта есць фаст-фуд, ужывае шмат маянэзу, салодак выпецкі, газаваных салодкіх напояў, кавы з цукрам, замарожаных страў і страў «проста дадай вады». Мне здаецца, лепш вярнуцца да асноў, да традыцыйнай кухні, — і неўзабаве вы адчуеце, што сталі мацнейшыя і здаравейшыя, а ваша фігура выглядае больш падцягнутай і стройнай.

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ.

ТАНЕЦ ЧОРНАГА КВАДРАТА

Маленькія беларускія супрэматысты са Смілавіч здзіўляюць свет

Супрэматызм для дзяцей — наколькі гэта даступна? Тут і дарослы не кожны зразумее прынцып «вызвалення фарбай» і ўспрымаць сусвет у простых формах. Часам цяжка нават дасведчанам чалавека пераканаць, што «Чорны квадрат» Казіміра Малевіча, заснавальніка супрэматызму, не проста неахайна зафарбаванае палатно, а маніфест, які змяніў усё мастацтва.

З другога боку, менавіта дзеці найбольш пазбаўлены стэрэатыпаў і здольныя да крэатыўнага. Прынамсі, у арт-цэнтры «Вулей», які дзейнічае ў Цэнтры творчасці дзяцей і моладзі Хаіма Суціна ў гарадскім пасёлку Смілавічы, гэтаму крэатыўнаму ёсць дзе развіцца. У год, калі ўсё свет адзначае 100-годдзе суполкі «Сцвярдзальнікі новага мастацтва» («Утвердители нового искусства») («УНОВИС»), створанай Казімірам Малевічам у Віцебску, дзеці падрыхтавалі ўражальны праект «На100ячый УНОВИС». Першая спроба на Беларусі засваення супрэматызму юнымі мастакамі. Гэта і выстаўка малюнкаў, і макеты архітэктурных формай, і распісаны сервіз для гарбаты... А галоўнае — калекцыя фантазіянага адзення ў супрэматычным стылі, да якой пастаўлены танцавальны нумар, знімы відэаролік... Нядаўна гэты праект перамог на міжнародным конкурсе «Скрыжаванні. Мінск». З гэтай нагоды ў Смілавічах адбылася імпрэза — павіншаваць юных пераможцаў прыехалі прадстаўнікі Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі, літаратурнага музея Мак-

сіма Багдановіча, творчай і грамадскай супольнасці. Вядома, самым цікавым было паглядзець дэманстрацыю касцюмаў — сапраўдны спектакль. Персанажаў усяго сем: дзеці ўявілі, як выглядаюць супрэматычны мастак, кампазітар, мадэльер, танцоўшчыца, цырульнік, дызайнер... Фантазія лунала. Адсылкі да японскага тэатра Кабукі і гатычнага касцюма Чумнага доктара, торбачка ў выглядзе швейнай машыны і матэрыялізавааныя ноты на дрочках... Асаблівае замілаванне выклікаў касцюм горадабудуўніка — у выглядзе чорнага квадрата, які танцаваў і ствараў неверагодную атмасферу. Касцюмы былі зробленыя самімі дзецьмі, вядома, з дапамогай педагогаў. Давялося засвоіць ручны роспіс і шыццё, аплікацыю і пэчварк... Матэрыялы таксама разнастайныя: кардон і атлас, натуральная шкура і поліэтыленавая плёнка... Што жа, асноўны прынцып «УНОВИСа» —

калектыўная творчасць пры захаванні абсалютна індыўідуальных пошукаў і праектаў. Таму вышавалі не толькі дзеці, але і педагогаў, а сёння ў цэнтры шмат маладых настаўнікаў.

— Чатыры гады існуе арт-цэнтр «Вулей», створаны на базе мастацкай школы, — адзначыў грамадскі дзеяч, дыпламат, пісьменнік Уладзімір Шчасны. — Галоўнае — што тут вучаць не толькі малюваць, але і ўяўляць сябе ў мастацтве, знаёмяць з яго рознымі плынямі, каб сярод іх кожны мог знайсці сваю.

— Сама ідэя была крыху дзіўная — супрэматызм і дзеці, — разважала вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага мастацкага музея Надзея УСАВА, якая падтрымлівала незвычайны праект. — Супрэматызм адчуваюць не ўсе дарослыя мастакі, расцэньваючы як нейкае

дзівацтва. А тут — дзеці... Як да іх данесці, што такое гэты стыль? Але дзякуючы маладым педагогам арт-цэнтры і дзякуючы энтузіязму дзяцей, мы ўбачылі нешта вельмі стыльнае і дзёрзкае. Зрэшты, аднойчы я сказала, што супрэматычныя выстаўкі мусяць быць хуліганскія. І на сённяшняй выстаўцы творчая хуліганскасць, дзёрзкасць адчуваецца. Гэта адзіная выстаўка дзіцячага супрэматызму ў Беларусі. Смілавіцкі арт-цэнтр «Вулей» зрабіўся брэндам, і я ўпэўнена, што з гэтым праектам удзельнікі яшчэ будуць шмат падарожнічаць і заваёўваць узнагароды.

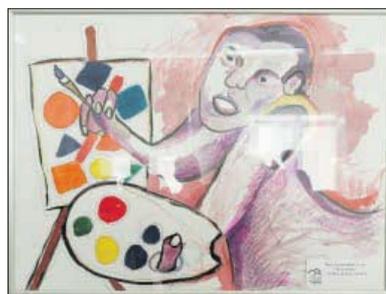
Нацыянальны мастацкі музей адмыслова для таго, каб мог здзейсніцца праект, арганізаваў для навучанцаў арт-цэнтры наведванне экспазіцыі аднаго з мастакоў эпохі «УНОВИС» Лазара Хейдзеля, майстар-клас па роспісе пар-

мэблі неверагодная форма, шмат шуфлядак і паверхняў, а таксама колераў. Менавіта на ім расставлены распісаны дзецьмі чайны сервіз. Там артхатэктар Галіна Левіна прывезла на імпрэзу адмыслова падрыхтаваны ёй «supremate» — набор гарбаты. Вядома, такую гарбату варта піць толькі з адмысловага кубка! А паколькі Андрэй Бяляеў паабяцаў да свайго стала зрабіць яшчэ і супрэматычныя зэдлікі, на навагоднія свята ў музеі, магчыма, пройдзе «супрэматычнае чаюванне».

Цікава, як хто ўспрымае малюнкi дзіцячага супрэматызму? Зразумела, меркаванні будуць неадназначныя, і той-сёй абурэцца — навошта? Ці не лепей, каб дзеці пераймалі толькі ўзоры класічнага рэалістычнага мастацтва? Але найлепей на закладкі адказвае цытата Казіміра Малевіча, якую выкарысталі юныя мастакі ў адной з работ: «У кропцы няма чаго пабачыць, акрамя кропкі. Таму з'яўляецца ў супрэматызме кропка ў выглядзе квадрата ці круга, якая выклікае наймоцнае абурэнне ўсяго грамадства. Але ўрэшце прыйдуць да кропкі — да сябе».

Падчас імпрэзы прагучала яшчэ адна прыемная навіна: навучэнцы арт-цэнтры «Вулей» сталі пераможцамі яшчэ аднаго творчага міжнароднага конкурсу «Усходняя казкі ва чым дзіцей», гэтым разам у Эстоніі. Атрымалі дзевяць дыпламаў першай, другой і трэцяй ступеняў.

Людміла РЫБЛЕУСКАЯ, фота аўтара.

цялянавага посуду ад супрацоўніка НММ Альы Васілеўскай, а архітэктар Андрэй Бяляеў правёў лекцыю па супрэматычнай архітэктуры і даў для выстаўкі ў Смілавічах створаны ім супрэматычны стол. У згаданай

Гасцёўня

ПРЫГАЖОСЦЬ ВЫРАТУЕ СВЕТ,

або Чаму вучаць беларускія красуні?

Сучасны горад «падкідвае» шмат магчымасцяў для знаёмстваў і самаразвіцця. Вы можаце патрапіць на лекцыі да навукоўцаў, развучыць народныя танцы і песні альбо паўдзельнічаць у майстар-класах па рамёствах, больш даведацца пра знакамітых гістарычных асоб ці нават выпіць кубачак кавы з пісьменнікам. Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы — адно з такіх месцаў, дзе можна ўзбагачацца ведамі не толькі пра жыццё і творчасць класіка, але і наогул пра традыцыі і культуру нашага народа. Нядаўна тут прайшла вечарына, прысвечаная... беларускім красуням.

ЗАІРНІЦЕ Ў КАЗКУ

Сучасныя пісьменніцы Алена Масла, Наталія Бучынская, Надзея Ясмінска, Аксана Спрычанчін артстудыя «Казка» паспрабавалі пераканаць гасцей Дома Купалы ў тым, што продкі пакінулі нам шыкоўную спадчыну ў казках, што перадаваліся з вуснаў у вусны, у якіх адлюстраваны менталітэт і мудрасць народа, яго асабістае светаўспрыманне. А які гэта цудоўны інструмент для выхавання дзяцей! Трэба толькі згадаць, якія шыкоўныя жаночыя вобразы захаваны ў фальклору. Ці змаглі б вы адгадаць тыя складаныя загадкі, з якімі справілася гераіня казкі «Разумная дачка»? А гэта ўсяго толькі дзяўчынка-сямігодка. Якая добрая і пяшчотная Галія з «Залатой яблынькі»? А памятаеце, як у казцы «Мужык і жонка» героі

памяняліся сваімі абавязкамі, і як гаспадар з ганьбай праваліў усе хатнія «жаночыя» справы? Таму адна з задум пісьменніцы — выдаць кнігу, у якую ўвойдуць казкі, прысвечаныя менавіта беларускім красуням, тым больш што ўжо пабачыла свет выданне пра айчынных асілкаў.

— У свой час я шмат даследавала казку: і беларускую народную, і аўтарскую, сустрэкалася ў Нацыянальнай акадэміі навук са збіральніцамі фальклору і заўважыла, што беларусы — народ-філосаф, і нашы казкі аб гэтым сведчаць, — падзялялася пісьменніца Алена МАСЛА і адзначыла, што героі беларускага фальклору памяркоўныя — яны гатовы выслухаць, прыняць і ацаніць пазіцыю іншага, правяціць цяргпенне, разуменне. Асілкі ў беларускіх народных казках добрыя, спагадлівыя і мудрыя. Не раз у казках сустракаецца сюжэт пра тое, што

Янка Купала і яго жонка.

герой, здарожаны, галодны, не падняў рукі на птушку (на зайца, на ваўка, на мядзведзя, на рака). Нашы продкі не пазбягалі складаных тэм. У казках гаворыцца і пра подласць, крывадушча, здраду, падман, зайздросць, хітрасць. У некаторых сюжэтах бацька выракаюцца сына-калекі, браты і сябры здраджваюць блізкаму чалавеку, але праз такія гісторыі народ перадаваў пасланне наступным пакаленням: любоў адолее здраду, добра заўсёды перамагае...

ЖАНЧЫНЫ І КЛАСІК

Натуральна, у літаратурным музеі не маглі не згадаць пра творчасць Янкі Купалы. Пра красуню, алеглых беларускім песняром, расказала загадчык аддзела культурна-

адукацыйнай работы Вольга ПАРХІМОВІЧ.

— Шмат вершаў класік прысвяціў сваёй маці — Бянігне Іванаўне Луцэвіч, якая была вельмі прыгожая, ураўнаважаная і маўклівая. Дарэчы, па знешнім выглядзе і натуре Купала быў падобны да яе. А яшчэ гэтая жанчына цудоўна спявала, за што на вёсцы яе звалі «Бянігна-павунья». У Багумілы (Боні), так называлі блізкія жанчыны, нарадзілася восем дзяцей. Яна дачкалася ўнукаў і праўнукаў, бо пражыла 85 гадоў. І ў сале да яе сталі звяртацца пяхчотна «наша бабуня». Янка Купала вельмі любіў і шанаваў маці, апошні амаль два дзесяці гадоў яна жыла разам з сынам у яго доме, які стаў у месцы нашага музея.

На халь, амаль не захавалася здымка маці Купалы,

у музеі ёсць толькі адна выява, павялічаная з фота ў яе пашпарце. Затое мастакі паспрабавалі ўявіць, як магла выглядаць Бянігна Іванаўна ў маладосці. І стварылі цудоўныя партрэты.

Жонку Купалы (пісьменнік і яго каханая абвяснічаліся ў 1916 годзе ў Маскве, у касцёле Святых Пятра і Паўла) называлі па рознаму: Уладзіслава Францаўна, Купаліха, але тыя, хто яе добра ведаў, з большага звалі яе цёткай Уладзіяй. Яна была настаўніца па адукацыі, і ўсё жыццё працавала з самымі маленькімі дзеткамі. Для іх яна апрацоўвала, перакладала на беларускую мову казкі. Калі ў музей прыходзіць маленькія наведвальнікі, супрацоўнікі музея згадваюць з імі вядомую казку «Рэпка». Але цётка Уладзія ўвела ў яе яшчэ аднаго новага незвычайнага персанажа, які, дарэчы, даў і новую назву казцы — «Пых».

Менавіта Уладзіслава Францаўна стала стваральнікам і першым дырэктарам Літаратурнага музея Янкі Купалы.

З чэрвеня 1912 года Купала завяршыў работу над п'есай, у аснове якой — гісторыя пра 19-гадовую дзяўчыну, што выбрала сабе жаніха насуперак бацькоўскай волі. Усе героі п'есы мелі прататыпаў, у тым ліку і галоўны пер-

сонаж: Паўлінку Купала пісаў з Ядзі Аблачынскай — прыгажуні, што жыла ў суседняй вёсцы на Лагойшчыне.

Пачынаючы з 1944 года спектакль «Паўлінка» стаў візітнай карткай Нацыянальнага акадэмічнага тэатра Янкі Купалы. Колькі актрыс паспрабавалі сябе ў ролі няўрымслівай і гумарнай прыгажуні! Так, Аля Доўгая выконвала ролю 19-гадовай дзяўчыны на працягу 18 гадоў, але рэкорд належыць Раісе Кашальніцавай: гэтую ролю яна выконвала 26 гадоў.

Адной жа з першых актрыс, якая пазнаёміла публіку з гераіняй Купалы, стала Паўліна Мядзёлка. Дарэчы, гэтая жанчына змагла грануць сэрца паэта. У 1913 годзе ў Акапах класік пісаў пазму, у яе вобразе непакорлівай і свабодалюбівай гераіні паказаны народ. Ружалік пазмы «Бандароўна» захоўваецца ў літаратурным музеі. На ім ёсць прысвечанне «Паўліне Мядзёлцы», якое Купала старанна закрэсліваў.

Між іншым, у філіяле музея Янкі Купалы «Акопы» на Лагойшчыне сёлета з'явілася алег з бэзу сорту «Паўлінка». Друцкі былі пасаджаны на Дзень нараджэння класіка ў межах сумеснага праекта музея з Батанічным садом Нацыянальнай акадэміі навук.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Устойлівае развіццё

ПРЫРОДА — НАЙЛЕПШЫ БРЭНД!

Жураўлі і журавіны

У канцы лета і ў пачатку восені на балоты і палі Мёршчыны злітаюцца тысячы жураўлёў, каб падсілкавацца перад доўгай дарогай у вырай. Паглядзець на грацыёзных птушак і паслухаць іх развіталыя спевы сюды прыязджаюць турысты з розных куткоў краіны.

Адначасова можна паласавацца і прыродным дарам — журавінамі. Мёрскі раён славіцца найбуйнейшым у Беларусі запасамі гэтых ягад. А мясцовыя аграасядадзібы прапануюць не толькі пазнавальныя вандровкі па балотце і назіранні за птушкамі, але і збор ягад.

Усе гэтыя цікавінкі аб'ядноўвае мясцовае экалагічнае свята — фестываль «Жураўлі і журавіны Мёрскага краю», які ладзіцца кожны верасень з 2012 года. На ім можна набіць і свежыя ягады толькі-толькі з балота, і розныя журавінавыя прысмакі; пагуляць у экалагічны гульні; узіць удзел у майстар-класах і купіць сувеніры, якія мясцовыя майстры робяць з экалагічных матэрыялаў (воўны, раслін, гліны).

— Такія святыя дапамагаюць людзям знаёміцца з нашым прыродным багаццем, экалагічна адукавацца і прасоўваць наш раён, — упэўнена **тэматычны каардынатар па «зеляні» інфраструктуры праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Разам для грамады і прыроды: Мёрскі раён» Марына ГЕРНАТ**. — З 30 год у год з'яўляюцца новыя цікавыя ідэі, якія мы імкнёмся ўнесці ў праграму, каб зацікавіць наведвальнікаў.

«ДЗІВОСНАЕ ПОБАЧ»

Расказае пра Мёршчыну, яе ўнікальны прыродны ансамбль, а таксама пра таленавітыя людзей, што жывуць і працуюць у гэтых мясцінах, як мага большай колькасці людзей закліканы і нядаўна створаны брэндбук раёна. Ідэя яго распрацоўкі нарадзілася дзякуючы даўняму супрацоўніцтву Мёрскага райвыканкама і грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» па пытаннях аховы навакольнага асяроддзя.

— Калі пачыналі распрацоўваць канцэпцыю ўстойлівага развіцця, будучы праект «Разам для грамады і прыроды: Мёрскі раён», вызначылі некалькі кампанентаў: развіццё сацыяльнай інфраструктуры, рамонт у заказніку «Ельня», а таксама кампанент брэнда, — раска-

заў **менеджар праекта Алег СІВАГРАКАЎ**. — Была мэта зрабіць Мёрскі край пазнавальным, каб ведалі ўсе, дзе ён знаходзіцца, каб ініцыятыва рухала гэты брэнд.

Распрацоўкай брэндбук Мёрскага раёна па заказе «Аховы птушак Бацькаўшчыны» займалася крэатыўнае агенцтва «Малако». Гэта работа заняла каля паўгода, значны час прысвяцілі апытанням і даследаванням насельніцтва і турыстаў. На разгляд грамадскасці былі прадстаўлены тры варыянты стратэгіі, па адным з іх і пачалася распрацоўка варыянтаў дызайну.

— Навошта патрэбны турыстычны брэнд? Каб стварыць правільныя асацыяцыі, вобраз, цікавінку, якія будуць прывабнымі для аўдыторыі, — адзначыла **крэатар агенцтва «Малако» Віталіна ДУБІЦКАЯ**. — Гэта месца, якое здзіўляе, і за гэтымі эмоцыямі не трэба ехаць у іншыя краіны, бо дзівоснае побач.

У аснову брэнда аўтары вырасцілі закласці тую лакальную экзатыку, якой славіцца Мёрскі край: прыродныя цікавінкі (верхавыя балоты, жураўлі і журавіны, вадаспад) і гісторыка-архітэктурныя славутасці (касцёл, Дзісна і іншыя). На лагатыпе можна ўбачыць усе гэтыя элементы і іх колеры — зялёныя ліцікі журавін, што сімвалізуюць расліны і балоты; самі пунсовыя ягады; шэрыя жураўлі; сінія рокі і азёры; чырвоны касцёл і іншае. Атрымаўся міні-канструктар, з якога можна збіраць лагатыпы розных славутасцяў раёна.

Ужо сёння элементы брэндавага стылю можна ўбачыць у розных кутках райцэнтра — яны размешчаны на адным з указальнікаў на ўездзе ў Мёры, на лаўках у гарадскім парку і іншых месцах. Налета да гэтага спіса можна дадацца ўзяць знак у горад. Але сапраўднае распаў-

сюджанне брэнд атрымае, калі яго пачнуць выкарыстоўваць мясцовыя жыхары, рамеснікі, прадпрыемствы Мёршчыны на сваіх таварах, каб вылучыць іх сярод іншых. Для гэтага распрацоўшчыкі прапісалі правілы выкарыстання аднаго стылю, размясцілі элементы лагатыпа і іншую інфармацыю на сайце праекта miorregion.by. Крэатыўнае агенцтва таксама паказала, як лагатып можа выглядаць на розных сувенірах: кубках, майках, календары і нават гумавых ботах і рыдлёўках.

ДАДАЦЬ ЯРКІХ ФАРБАЎ

Паводле слоў **мясцовага каардынатора праекта «Разам для грамады і прыроды: Мёрскі раён» Надзеі ДУДАРОНАК**, спачатку ідэя брэндыву, які ўсё новае, успрымалася дастаткова складана. Але калі прадстаўнікі агенцтва расказвалі на сустрэчах у раёне, у чым сутнасць працэсу, як дзякуючы гэтаму могуць выглядаць звычайныя рэчы, адбыўся пералом. Мясцовыя жыхары сталі глядзець на гэта па-іншаму, убачылі, што дзякуючы лагатыпу, брэнду можна прасоўваць свой раён, сваю прадукцыю. Сёння яго выкарыстоўваюць на сваіх вырабах школьнікі, людзі з абмежаванымі магчымасцямі, старэйшае пакаленне. Элементы брэнда могуць упрыгожыць і гарадскія будынкі пасля капітальных рамонтаў.

У рэкламных мерапрыемствах, у інфраструктуры і на ўпакоўцы будуць выкарыстоўваць брэндывы і 10 малых ініцыятыў, якія рэалізуюцца на Мёршчыне ў рамках праекта. Усе яны разнапланавыя і накіраваныя на развіццё культуры, адукацыі, сацыяльнай сферы, сельскай гаспадаркі, экалагічнага турызму. Сярод іх — ініцыятывы, прысвечаныя стварэнню маладзёжнай інтэрактыўнай культурына-гістарычнай пляцоўкі; дэманстрацыйна-адукацыйнай пляцоў-

кі па вытворчасці і рэалізацыі экалагічна чыстай прадукцыі з ужываннем тэхналогіяў арганічнага земляробства; якаснага, модульнага, зразумелага і рознабаковага веласіпеднага маршруту каля балота Ельня; актывізацыі партнёрства мясцовых жыхароў у рамках добраўпарадкавання зоны адпачынку на беразе возера Мядзведка і іншыя.

Рамесніца Ксенія МАСКАЛЕНКА з ініцыятывай «Размаляваная пернікі Мёршчыны», дзякуючы праекту, атрымала

магчымасць абсталяваць міні-майстерню для выбару сувенірных пернікаў з выявай славутасцяў Мёрскага раёна, азнакі і лагатыпаў свят, якія праводзяцца ў раёне, а таксама з лагатыпам рэгіёна.

— Я вельмі ўдзячная праекту за магчымасць рэалізаваць свае задумкі, — сказала Ксенія. — Дзякуючы яму я таксама трапіла на шмат цікавых майстар-класаў, семінараў пра балота Ельня і рэдкія віды жывёл, каб потым праводзіць экскурсіі на аграасядзібе («Яльнянскі панадворак». — *Заўв. рэд.*) для турыстаў.

Стварэнне брэнда Мёршчыны, упэўнена каманда праекта, дапаможа не толькі прыцягнуць турыстаў у раён, рабіць прадукцыю мясцовых прадпрыемстваў і рамеснікаў больш заўважнай, але — і гэта галоўнае — дазволіць усё большай колькасці жыхароў займацца актыўнай дзейнасцю на карысць свайго раёна.

Вераніка КОЛАСАВА.

Праект міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Разам для грамады і прыроды: умацненне працэсу развіцця ў Мёрскім раёне праз супрацоўніцтва мясцовай улады і грамадзянскай супольнасці» фінансуецца Еўрапейскім саюзам і рэалізуецца Мёрскім раённым выканаўчым камітэтам у партнёрстве з ГА «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Тэрмін яго заканчэння — красавік 2021 года.

Ёсць рэсурсы!

Аб'ект нацыянальнага здабытку

У свеце зарэгістравана 1750 банкаў генетычных рэсурсаў раслін, у іх ліку і беларускі банк. Яго стваральнікі вылучаны на атрыманне Дзяржаўнай прэміі Беларусі ў галіне навукі і тэхнікі 2020 года.

Калі гутарка заходзіць аб прыродных багаццях Беларусі, то пра генетычныя рэсурсы звычайна ўспамінаюць рэдка. А дарма. У сучасным свеце генетычныя рэсурсы раслін — аснова харчовай, біярэсурснай, экалагічнай бяспекі краіны. Яны — крыніца прадуктаў харчавання для чалавека, кармаў для жывёл, тэхнічнай і лекавай сыравіны і г. д.

У гэтай сувязі вылучэнне на суісканне Дзяржаўнай прэміі Беларусі ў галіне навукі і тэхнікі 2020 года работы «Стварэнне і выкарыстанне фонду генетычных рэсурсаў раслін Беларусі — асновы харчовай і біялагічнай бяспекі» з'яўляецца вельмі своечасовым. Сярод яго стваральнікаў — навукоўцы Навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па земляробстве, вядучай арганізацыі па выкананні дзяржаўнай праграмы «Генафонд раслін». У Жодзіне, дзе знаходзіцца штаб-кватэра цэнтра і які ўзначальвае доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі Фёдар Прывалаў, захоўваецца каля 43 тысяч калекцыйных узораў 47 культур. Гэта ўзоры збожжавых, зернебабовых, кармавых, крупных, алейных, тэхнічных, агароднінных, а таксама лекавых і востра-духмяных. Яны — крыніца гермаплазмы, неабходнай для стварэння новых высокапрадукцыйных, высаканкасных сартоў.

Інавацыйнае развіццё раслінаводства краіны шмат у чым залежыць ад дзейнасці цэнтра. А яго вынікі ўражваюць. Усяго некалькі лічбаў: зарэгістраваны 424 сарты, якія не саступаюць лепшым замежным аналагам — ураджайнасць збожжавых больш за 100 цэнтнераў з гектара. Наладжана вытворчасць арыгінальнага і элітнага насення 36 відаў сельскагаспадарчых раслін. Толькі пад ураджай 2020 года насенняводчымі гаспадаркамі рэалізавана 335 тон яравых збожжавых, 110 тон зернебабовых (лубін, гарох), 73,7 тон грэчкі і 24,7 тон проса. Новых сартоў азімых збожжавых пастаўлена 540 тон, азімага рапсу — 134 тонны.

Традыцыйна ў зоне ўвагі навукоўцаў-аграрыяў знаходзіцца бульба. Гэта і зразумела, бо яна — другі хлеб. Два новыя сарты — Талер і Дукач — зарэгістраваныя сёлета. Яны, як і іх папярэднікі Дзіна, Журавінка, Падарунак, Блакіт, Волат, Гармонія і шэраг іншых, з'явіліся дзякуючы калекцыі насення НПЦ НАН Беларусі па бульбаходстве і пладагародніцтве. Пад яго дахам больш за сорак гадоў таму былі створаны гадзавальнік калекцыі сарту сусветнага генафонду бульбы. Тут знаходзіцца сарты з 34 краін свету: Германія, Галандыя, Польшчы, Расіі, Украіны, Англіі, ЗША. А нядаўна з Усерасійскага інстытута раслін імя Вавілава вярнуліся некалі страчаныя ў нас сарты беларускай селекцыі — да вялікай радасці айчынных селекцыянераў.

Свой уклад у стварэнне генафонду таксама ўнеслі супрацоўнікі Інстытута пладаводства, Інстытута лесу НАН Беларусі, Цэнтральнага батанічнага сада. Дзякуючы сумесным даследаванням вучоных-аграрыяў, сёння земляробы краіны маюць ледзь не 400 сарту сельскагаспадарчых айчынай селекцыі. Толькі сарты збожжавых айчынай селекцыі займаюць у краіне каля 80 % плошчы для пасеву, а азімага жьта, аўса, кармавога ячменю, рапсу — больш за 90 %.

Леанід ТУГАРЫН.

А не шкодзь!

Нелегальная стрэльба, пагоні і пошукі

Пяцёра нелегальных паляўнічых папаліся на здабычку дзічыны. Іх затрыманне не было лёгкае, браканьераў давялося даганяць і шукаць, але незарэгістраваных стрэльбаў, павадамляе Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету.

Так, падазроныя людзі ў лодцы прыцягнулі ўвагу рыбакоў на рацэ Лясной у Брэсцкім раёне. У цэпры апошняй прынялі дваіх мужчын за электрабраканьераў і павадалі пра гэта ў міліцыю і інспекцыю. У пошуках парашульнікаў дзяржінспектары прапылі па рацэ больш за пяць кіламетраў, даследуючы наваколлі з дапамогай цеплавизара. Каля вёскі Клейнікі на беразе выявілі драўляную лодку, а ў ёй — двух падстрэленых баброў і чахол ад стрэльбы.

Для паходу браканьераў падключылі кінолага і сабаку. Прыкладна за кіламетр ад лодкі ў кустах хаваўся мужчына, ён і быў стралком. Затрыманы прызнаўся ў незаконнай здабыцц баброў, паказав, дзе схавана нелегальнае зброю, а таксама расказаў пра свайго памочніка, які кіраваў лодкай. На дачы ў стралка прайшоў высьпек, у выніку якога былі знойдзеныя яшчэ чатыры незарэгістраваныя стрэльбы (дзве з іх — абрэзкі) і два зменных ствалы, мноства боепрыпасу. У дадчынены да абодвух мужчын завездзена крымінальная справа.

Яшчэ двух браканьераў інспектары высачылі ў Ляхавіцкім раёне. Маладыя людзі адправіліся «ў начное» на матацыкле з нелегальнымі стрэльбамі. Стралалі проста на хаду, здабылі казулю і ўжо вярталіся да вёскі, калі дарогу ім перагарадзілі аператыўнікі дзяржінспекцыі. З перагуду паляўнічыя кінулі і здабычку, і матацыкл — са зброяй кінуліся ва ўцікі па кукурузе.

Фота з сайта Дзяржінспекцыі

Даганяць узброеных браканьераў было небяспечна, але інспектары і так ведалі іх імёны, бо працавалі па гэтай справе мэтанакіравана. Паазней у зарэсніках знайшлі дзве зарэдкаваныя стрэльбы, а праз дзень парашульнікі самі з'явіліся з пакаяннем. Тым не менш, за незаконнае паляванне з прычыненнем буйнога ўроні ім прыйдзеца адказаць па крымінальным артыкуле.

Затрымаўцаў з пагоняй прыйшлося і браканьера з Чавусаў. Здабышы казулю, ён выязджаў з угордзья на машыне, таму да яго затрымання падключылі супрацоўнікаў ДАІ. На хаду ўцякаў выкінуў стрэльбу і патроны, а мяса жывёлы, паводле яго слоў, ён напярэдадні проста знайшоў. «Знаходлівага» кіроўцу пасадзілі пад арышт, яму таксама пагражае крымінальная адказнасць.

Акрамя пакарання па крымінальным артыкуле, за незаконнае здабыцц жывёл браканьерам давядзецца заплаціць немалыя сумы: адна казуля, да прыкладу, абдызецца ў 3,2 тысячы рублёў, а за двух баброў прыйдзеца выклаціць каля 3,8 тысячы, удакладнілі ў дзяржінспекцыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Не сезон

Забароны на лоўлю сіга і сома

З гэтай стварэння спрыяльных умоў для ўзнаўлення чудскага сіга з 1 лістапада да 15 снежня ў Беларусі ўстаўляецца забарона на яго вылаў. У гэты перыяд у сіга праходзіць нераст. Праснаводны прадстаўнік сямейства ласасёвых не баіцца холаду і пачынае размнажэнне позніяй вясенню, нагадаў ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

А вось сом, наадварот, вельмі адчувальны да пахладання, таму раней за іншых відаў рыб залягае на зімоўку. Пры гэтым сом становіцца практычна нерухомай, што робіць яго лёгкай здабычай на зымальных ямах. Для захавання еўрапейскага сома ў зімовы перыяд з 1 лістапада да 31 сакавіка яго вылаў паўсюдна забаронены.

Здабыча гэтых відаў рыбы ў час забароны абдызецца парашульнікам у буйнай суме: 12 базавых вельчынь (324 рублі) за кожную асобіну еўрапейскага сома і 9 базавых (243 рублі) — за кожную асобіну чудскага сіга.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpro.by
Продавец	ОАО «Газпром трансгаз Беларусь», г. Минск, ул. Некрасова, 9
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: транспортные средства, спецтехника, бывшие в употреблении

Лот №	Марка, модель, тип кузова или наименование установленного оборудования, рег. знак, год выпуска	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.
1	МАЗ 4370 41261, грузовой бортовой тентовый, АА 0997-3, 2005	100000021873	7 600,00
2	ГАЗ-3302-3, грузовой бортовой тентовый (сдвоенная кабина, 5 пассажирских мест), АК 0772-5, 2010	100000042892	5 500,00
3	УРАЛ-5557, грузовой специальный автокран (КС-35714), кабина 43200080007637, АЕ 5223-5, 2008	100000042294	42 800,00
4	МАЗ 533603-220, грузовой бортовой, АР 6026-5, 2005	100000042874	8 300,00
5	МАЗ 642208, седельный тягач, АВ 7221-5, 2004	100000042879	10 080,00

Лоты №№ 2–5 находятся по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, 165, филиал «Молодечненское УБР ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»

Контактные лица по осмотру: Юденков Александр Адамович – начальник цеха, +375 29 634 44 21; Дробышевский Сергей Анатольевич – зам. начальника цеха, +375 29 309 82 22

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpro.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется на р/с ВУ60BLBB3012019102139001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после электронных торгов
--	---

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговли площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3 (три) процента от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предшлющее извещение о проведении электронных торгов было опубликовано в газете «Звязда» от 09.09.2020 г., 15.09.2020 г.

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата, место и время проведения электронных торгов	Начало торгов: 11.00 09.11.2020 г. Окончание торгов 12.00 09.11.2020 г.
---	--

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата, место и время окончания приема документов: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 06.11.2020 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by	
---	--

Контактные телефоны	+375 17-280-36-37 +375 (29)-317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpro.by ; info@ipmtorgi.by
---------------------	---

Свидетельство о государственной регистрации ООО «НТ Строй» № 191448189 от 27.04.2011 г. в связи с утерей считать недействительным.

ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многokвартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», опубликованную в газете «Звязда» от 27.08.2020 № 166 (29280)

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг» информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, для долевого строительства жилых помещений в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике
Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг» зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.
Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс: +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.
Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00; работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Внеси в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звязда» от 27.08.2020 № 166 (29280), следующие дополнения:
Сведения о количестве объектов долевого строительства (квартир), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:
- 2 (две) однокомнатные квартиры общей площадью по проекту 61,90 кв. метра. Стоимость за 1 (одну) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1350 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1400 долларам США;
- 2 (две) четырехкомнатные квартиры общей площадью по проекту от 93,60 до 93,70 кв. метров. Стоимость за 1 (одну) кв. метр общей площади квартиры составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1350 долларам США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором периоде в соответствии с графиком платежа составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1400 долларам США.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным Банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Применение регистрации заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляется не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации, в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явится для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщит об уважительных причинах своей неявки (с предоставлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копице, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс +375(17) 392-20-45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте sit.by, gastello.by.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел. 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, BELTORGI.BY
Продавец: ОАО «Лоевский КБО» (УНП 400028996) 240709, Гомельская обл., г.п. Лоев, ул. Ленина, 24а, тел./факс: +375 232 31-59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72.
Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены: 09 ноября 2020 г. 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. без НДС
1	Капитальное строение инв. № 340/С-314808, площадь – 87,6 кв. м, назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения. Местонахождение: Гомельская обл., Лоевский р-н, Карповский с/с, д. Карповка, ул. Юрия Гагарина, 17	7275,00
2	Капитальное строение инв. № 340/С-314434, площадь – 471,6 кв. м, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание староярочного цеха. Местонахождение: Гомельская обл., Лоевский р-н, г. п. Лоев, ул. Батова, 59А	36075,00
3	Капитальное строение инв. № 340/С-314435, площадь – 41,5 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Местонахождение: Гомельская обл., Лоевский р-н, г. п. Лоев, ул. Батова, 59А/1	3000,00
4	Капитальное строение с инв. № 340/С-313948, общей площадью 140,9 кв. м, назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения. Составные части и принадлежности: терраса, крыльцо. Местонахождение: Гомельская обл., Лоевский р-н, Бывальковский с/с, д. Бывальки, ул. Ермакова Ф. А., 17	13350,00

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются состоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о начале проведения торгов было опубликовано в газете 02.09.2020 г., 23.09.2020 г.

Добрых людзей не забываюць

АД БРАТА

Брат Уладзіміра Сяргея жыве ў Маскве. Хоць як у Маскве? Кватэру ён мае ў Арле, аднак адарвацца ад Балакаменнай не можа, хоць яму і пад семдзесят. Пара б, здавалася. Напрацаваўся. Не раз пра гэта думаў і сам «масквіч». Але ўсё ж не рашаецца пакінуць добра аплачваемую працу, тым больш што ў калектыве яго цэнзяць. Можна сказаць нават і так: не адпускаяюць. На пытанне Уладзіміра, чаму не рашаецца вярнуцца, нарэшце, у сваё законнае жылло ў Арле, дзе мае ажно трохпакаёвую кватэру на дваіх з жонкай, адказвае — звычайна па «Вайберы»: «А што я там буду рабіць? Наўрад ці знайду ў абласным цэнтры такую работу. Сядзець склаўшы рукі не змагу. Дачу завесці ўжо таксама пазнавата. А тут, у Маскве, я хоць і здымаю аднапакаёвую кватэру, а гэта каштуе, брат, дарагавата, аднак жа ў мяне застаюцца яшчэ грошы, каб нават іншы раз з сябрамі і ў рэстаране пасядзець, і дачце дапамагчы. Ды, калі шчыра, і работу сваю люблю».

Уладзімір з ранейшых аповедаў старэйшага брата добра ведаў, што дачка апошняга жыве ў Арле. Туды яна прыехала з Ашхабада, каб паступіць у мясцовы ўніверсітэт. Скончыла яго, выйшла замуж, нарадзіла дзвюх дачок. Пазней бацька і маці перабраўся ў Маскву — сьбыры дапамаглі ўладкавацца, бо ведалі Сяргея як добрага чалавека, а яшчэ інжынера высокай кваліфікацыі па эксплуатацыі прамысловых кандыцыянераў. Пасля магільскага машынабудаўнічага тэхнікума ён скончыў вярхярняе аддзяленне політэхнічнага інстытута ў сталіцы сонечнага Туркменістана. Кватэру ж у Ашхабадзе прадалі, грошай якраз хапіла на трохпакаёўку ў Арле. Паколькі дачце раней дапамаглі набыць такую ж кватэру, то сваю здавалі. Праўда, нядоўга: не ацаніў старэйшы Уладзіміраў брат, як ставяцца кватаранты да чужой маёмасці. Сказаў коротка і ясна: «Сабе даражэй».

Ад брата з Масквы ў Мінск Уладзімір атрымлівае часам самыя розныя весткі. Неяк брат пахваліўся, што ён абслугоўвае і той элітны дом, у якім мае шуюную кватэру галоўны трэнер футбольнага клуба «Зеніт» Санкт-Пецярбурга Сяргей Сямак. Побач і апартаменты вядомай у недалёкім мінулым тэнісісткі Алёны Дзяміценцавай. Сказаў, што людзі добрыя, нос не задзіраюць: меў магчымасць у гэтым пераканнацца. Неаднаразова заходзіў у кватэру дачкі былога прэзідэнта Узбекістана Іслама Карымава. І падкрэсліваў: «Што ўяўляе сабой яе жылле — перадаць табе не магу. Гэта трэба самому паглядзець. Шык звыш меры. Кажуць, яна сама ў гэтых апартаменты была, мо, два разы самае большае... Я заходжу туды, каб праверыць, як працуюць кандыцыянеры... Сам я ніколі гаспадыню не бачыў — толькі па тэліку...»

А зусім нядаўна ад брата Сяргея Уладзімір даведаўся, што ў адной маскоўскай арганізацыі атрымалі зверху загад перавесці на аддалены метад працы трыццаць працэнтаў супрацоўнікаў — у сувязі з каранавірусам. Такім чынам, аддалена пачалі працаваць сантэхнікі, муляры, электрыкі... Так вырашыла маладая дырэктарка.

Пасмяялася.

Уладзімір чакае, аб чым брат раскажа яму заўтра...

СИТУАЦЫЯ

На лаўцы перад ганкам сядзіць мой даўні знаёмы Іван Пацяруха. Украінец па нацыянальнасці, пабраўся некалі шлюбам з беларускай, з якой пазнаёміўся, калі прыязджаў

з Чарнігава ў госці да сваякоў. Тут і пусціў карані. Доўгі час рабіў на «Гомсельмашы» зваршчыкам, помню пра яго пісалі ў газетах, хвалілі. Аднаго разу нават змясцілі партрэт. Мужны, сур'ёзны твар пазіраў з газетнай старонкі.

Іван Пацяруха скрыжаваў рукі на кульбе, аб нечым думае. Падыходжу. Вітаемся.

— Сядай, калі не спяшаешся, — ківае Пацяруха на вольнае месца.

— Ды не спяшаюся, — адказвае. — Вышай шэрым паветрам падыхаць.

— А я да жонкі вырашаў з'ездзіць, — працягвае размову Пацяруха. — Даўно не быў. Засумавала, відаць...

На лаве побач з ім заўважаю букецік блакітных рамонаў. Далей мне ўсё зразумела без слоў. Гадоў колькі таму Іван Пацяруха аўдавеў, а пасля сваёй Валянціны, як прызнаўся некалі мне, побач з сабой іншую жанчыну не ўяўляе. Так і жыве адзін.

— Таксі чакаю. — Пацяруха паглядзеў на гадзіннік. — Зараз падзець легкавік. Сказалі: чакайце. Выхаджае.

Памаўчалі. Кожны з нас сядзеў і думаў пра сваё.

— У сына машына ёсць, — парушыў маўчанне субяседнік. — Мог папрасіць — не адмовіў бы, звязіў. Але навошта? Хай сваімі справамі займаецца. Цяпер таксі хапае. І нядорага бяруць. Сын у тых ж грошы абышоўся б. На таксі я пяць рублёў плачу да могілак, столькі ж — калі дадому еду, а сыну — сама мала — на паліва трэба ж таксама дзясцатку даваць. Хоць на пяць літраў. А як жа. Яму ж з неба грошы не падаюць. Двое дзетак карміць, апрачана трэба. А так і мне добра, і яму: хай сваімі справамі займаецца. Не адрываю. Ды і таксістам трэба зарабляць. Суседзі, магчыма, і кляць: сыну машыну дапамог купіць, а сам на таксі раз'язджае. Нічога, перажыву, хай гавораць. Такая вось, брат, сітуацыя. Яно адно да аднаго і выходзіць. А сын, грэх слова сказаць, да маці іншы раз сам заезджае. Бачу ж, свежыя кветкі ляжаць. Хто ж, акрамя яго, прынясе? Свае кветкі я пазнаю. Яны прывянуць, а тыя — свежыя. Таксама па маці сумуе... Вельмі... Яна ў нас жанчына добрая была... А добрых людзей не забываюць...

Вытрымаўшы паўзу, Іван прызнаўся: — Калі шчыра, то пры сыне з Валыі і не пагаворыш як мае быць... А так мы адзін на адзін... Не скажаш жа яму: ідзі, пачакай у машыне... А паспавадзіца іншы траз трэба...

Падкаціла таксі. Іван Пацяруха ўзяў кветкі, кінуў мне на развітанне. Я ж пакрочыў па сваіх справах. І яшчэ пэўны час думаў пра гэтага чалавека, у руках якога блакітныя рамонкі былі асабліва прыгожыя...

ІДЫЛІЯ

Ніна Ягораўна выйшла на пенсію. Апошняя некалькі гадоў яна працавала загадчыцай склада на мясцовай фабрыцы па вырабе тавараў народнага спажывання. Кіроўца Пятро Герасімавіч неаднаразова наведваўся на склад, каб атрымаць там гатовую прадукцыю і развезці яе па гандлёвых пунктах. Звычайна заставаў Ніну Ягораўну за невялічкім сталікам, на якім ляжаў журнал для запісу адпускаемых тавараў. Побач стаяў электрычны чайнік. Каля яго прытуліўся фарфоравы кубачак, упрыгожаны букецікам валошак. У кубачку — лыжачка. Маленькі куфэрак з цукрам побач. Печыва альбо вафлі праглядваліся праз цэлафанавы пакецік. Во, забіўшы сказаць: на сцяне быў прымацаваны партрэт спевака Якава Навуменкі, узяты, вядома ж, з нейкага часопіса. Прыгожы артыст на ім. Відаць, яе любімы...

Гэта ўсё, што Пятро Герасімавіч запомніў. Нядаўна ён зноў наведваўся да Ніны Ягораўны. Паколькі жыве непадалёк, папрасілі

з былой работы аднесці ёй падарунак да свята. Сама не змагла наведаць фабрыку: прыхварэла. Ніна Ягораўна з удзячнасцю прыняла падарунак і запрасіла Пятра Герасімавіча на кубачак гарбаты — калі нікуды не спяшаецца. Той не адмовіўся. Прайшлі на веранду. Госць быў прыемна здзіўлены. Яму падалося, што ён зноў трапіў у кабінет Ніны Ягораўны, толькі той быў крыху меншых памераў. Але ж... На невялічкім сталіку ляжаў журнал. Побач стаяў электрычны чайнік. Каля яго прытуліўся фарфоравы кубачак, упрыгожаны букецікам валошак. У кубачку — лыжачка. Маленькі куфэрак з цукрам побач. Праз цэлафанавы пакецік праглядвалася печыва. На сцяне быў прымацаваны той жа партрэт спевака Якава Навуменкі.

— Сумуе, канешне, па сваёй рабоце жанчына, — здагадаўся Пятро Герасімавіч. — Адрозніваецца. Але ж малайчына: стварыла і дома такую ідылію, як некалі на працы... Чыста. Утульна. Той жа антураж. Цікава толькі, што яна запісвае ў журнал? Трэба папытаць.

Аднак не пацкавіўся. Не хапіла рашучасці. Ды і хіба гэта важна! Важна іншае — Пятро Герасімавічу падалося, што ён зноў пачынаў на складзе, якім загадвала Ніна Ягораўна. На яе любімым рабочым месцы. Толькі, праўда, там яна не прапаноўвала яму гарбаты. Бо ўсе былі ў аднолькавых умовах. Там — працавалі. А тут ён — госць.

У нас гасцей, пагадзіцеся, заўсёды стараюцца прывесці. Чаркай, скваркай альбо гарбатай. У залежнасці ад сітуацыі. З гэтым не паспрачаеся.

ПЛІТА

Мой сусед Пятровіч шмат дзе працаваў і кім толькі не быў. Гэта зразумела, калі яго паслухаць. Магчыма, нечым крыху змахвае нас крыху на барона Мюнхгаўзена, аднак жа не настолькі, каб хапіла ў яго фантазіі выцігнуць сьве да валасы з балота. Ды і чаму нельга паслухаць ягоныя апаведы? Няхай раскажае. Казкі ж мы чытаем, не цураемся. Кіно глядзім. Таму і Пятровіч я кожны раз слухаю ахвотна. Бывае, і сам папрашу: раскажы што, суседзе, нешта сумна стала. Пятровіч звычайна адрознівае пагаджаецца. Чалавек на пенсіі, спяшацца няма куды. Падкруціць свой доўгі вус, паглядзіць, на што б прывесці, і скажа:

— Жыццё таму назад я падрадзеў санаторый будаваць у Крым. Набралася нас з Гомеля чалавек дзясцят. Усе хлопцы, як кажучы, прайшлі агонь, вадзі і медныя трубы. З некаторымі з іх я нават на Зею ездзіў. Фасады фарбавалі. Ведаеш, дзе Зея? Ведаеш. Хвалю. Адсюль

не відаць, адным словам. Далёка. Вельмі. Забайкалле. Шырка і Нерчынск. Я б там не жыві. Не-а. І трэба ж куды занесла! Там, здаецца, і дрэвы ніжэй, і трава радзей. Цяпер прыплаці — нізашто не паехаў бы. Ну, адкінь ад маіх сямідзясці пяці гадоў сорок. Што скажаш? Крыху за трыццаць — хіба ж узрост? Мы, калі фасадчыкамі рабілі, шмат дзе пабывалі. Дзе тая Туркменія, здавалася б, а мы яе прайшлі ўдоўж і ўпоперак. Узбекістан таксама не абмінулі. Адно што на вярблодах не каталіся. Недаглед. Больш было б чаго ўспомніць.

Будуем, значыць, санаторый, а тут чуюм — землятрус у Арменіі. Спітак цалкам разбураны. Трэба ж людзей ратаваць, нядобра іх у бядзе пакідаць адных. Едзем, санаторый пачакае — не да яго. Уключаем у расчыстку горада ад друку, без раскачкі, адрозні ў бой. Працуем на поўным энтузіязме — справу ж добрую робім. Гонар бярэ нават, што нам даверылі. Ахвотнікаў нямала мелася, як мы пазней даведаліся, многіх адхілілі, а нам — шырокую дарогу: беларусы не падвядуць! Яны і ў Ташкенце адны з першых былі, толк

ведваюць. На іх можна палажыцца. Я сам бачыў дом у Ташкенце, на якім напісана: ад беларусаў... А нея наш экскаватаршчык падняў пліту, а пад ёй — глядзі! — крама, забітая гарэлкай і віном. Бутэлек — безліч. І тут наш брыгадзір, ён з армян быў, адрозні змікіў, што да чаго. Паглядзеў па баках, і мне загадае: лезь, Пятровіч — мяне і тады Пятровічам звалі-велічалі, — набары сумку гарэлка і бляшанак кансервавых... ну там і яшчэ чаго прыхапі на свой густ (ужо і не памятаю ўсіх дэталяў, чаго нагроб, даўно было ж), а мы цэбе чакаем. Я заданне выканаў хуценька. Брыгадзір усё ж загадаў! Яго трэба слухацца. А экскаватаршчык ён загадаў паставіць пліту на ранейшае месца. Так некалькі дзён мы і рабілі: падымем пліту — паставім, падымем — паставім. Усю гарэлку не выпілі, канешне, яе потым некуды адвезлі, але нам і таго хапіла. Во ўжо дзе паіраваці! Хоць, даруй Божа, і ў час чумы. Але ж не прападаць дабр! З гэтым мы добра справіліся. Не далі прапасці яму — што было ў нашых сілах і магчымасцях.

Пятровіч устаў з крэсла, паглядзеў на мяне, ціха прамовіў:

— Наглядзеўся ўсяго. Жыццё таму назад было, а помніцца. Да драбніц. Балюча было глядзець на людскую бяду... Ой, балюча... Да такога не прывыкнуш... Не прывычашся... Нешта з убачанага хочацца і забачыць, а вось не атрымліваецца... Прыліпла, як хвароба... Вочы б мае больш не бачылі такога!..

Васіль ТКАЧОЎ.

18.10.20

ВОЛЬНАЎСКАЯ ЦАРКВА,

ЯКУЮ ТРЭБА ЁБАЧЫЦЬ ХОЦЬ БЫ РАЗ У ЖЫЦЦІ

Аграгарадок з прыгожай назвай Вольна, што ў Баранавіцкім раёне, — каб патрапіць туды, трэба звярнуць з трасы праз шэсць кіламетраў пасля таго, як праедзеце Зубра, — любяць кінематаграфісты. Тут Міхаіл Пташук у 1985 годзе здымаў «Знак бяды». Паводле мясцовай легенды — ды і не легенда гэта зусім, старажылы вёскі могуць пацвердзіць — самая першая прэм'ера знакамітага фільма, яшчэ да сталічных паказаў, прайшла менавіта тут, у Вольнаўскім доме культуры, які і сёння знаходзіцца ў тым жа самым рэстаўраваным старадаўнім панскім доме. Так вялікі рэжысёр аддзячыў жыхарам вёскі за дапамогу ў стварэнні фільма.

У Вольне здымалася экранізацыя Пушкінскай «Завеі». І зусім нядаўна сюды зноў прыязджала здымачная група — вольнаўскія наваколлі сталі «дэкарацыямі» да некаторых сцэн новага гісторыка-прыгодніцкага фільма «Авантуры Пранціша Вырвіча». Стваральнікаў карціны прыцягнула ў Вольна царква Святой Жыццелічачанай Тройцы, пабудаваная ў 1632 годзе.

— Нам расказалі, што храм, які падшоў бы да неабходнай «карцінкі» на экране, здымачная група шукала па ўсёй Беларусі і знайшла толькі ў нас, — кажа старшыня Вольнаўскага сельвыканкама Наталля Ібрагімава. — У Вольнаўскай царкве ўсё захавалася

так, як было першапачаткова. І хоць дзесяці будынак падфарбавалі, падбілілі, але мы прычыпова не выкарыстоўвалі сучасных матэрыялаў — пластыку, металачарапіцы.

Вольнаўская царква ўнікальная па многіх параметрах. У прыватнасці, тым, што, напэўна, з моманту пабудовы тут не было заменена ні аконнай шыбы, ні дзвярэй, ні нават дзвярной ручкі. Ва ўскіім выпадку, не было зменена ў апошніе стагоддзе. Ніякіх «навадзелаў». Яе Вялікасць Гісторыя — у чыстым, неразбаўленым выглядзе...

ТРЫСТА ГАДОЎ БЕЗ РАМОНТУ

У першай палове XVII стагоддзя, дакладней, у 1632 годзе, Навагрудскі падстолі Хрыстафор Каменскі разам з жонкай Аленай Друцкай-Горскай фінансавалі будаўніцтва на сваіх землях уніяцкай царквы. З тых часоў храм паспеў пабываць і каталіцкім (у 1768 годзе распараджэннем гаспадара маёнтка Міхала Дамыслоўскага царква была перададзена каталіцкай парафіі, а яе інтэр'еры — трохі зменены паводле каталіцкіх традыцый), і праваслаўным (у 1895-м храм перасвячаецца ў праваслаўны, і ў яго інтэр'ер дадаецца іканастас). Але ні разу тут не было ні глабальнай рэканструкцыі, ні нават капітальнага рамонту. Тым не менш храм стаіць дагэтуль, і па-ранейшаму, як і амаль тры сотні гадоў, тут пастаянна праводзіцца служба. Здаецца, што Вольнаўскі храм аберагае Бог, на якой бы мове ў гэтым будынку да

Яго ні звярталіся людзі. Ніводная вайна, якая пракацілася па гэтай зямлі, аказалася не ў сілах яго разбурыць. Зрэшты, можна падумаць, што наваколлі Вольна наогул знаходзіцца пад абаронай нябесных заступнікаў. Тут непадалёк, у вёсцы Ішкалдзэ, да сёння стаіць Траецкі касцёл, будынак якога захаваў сваё аблічча з моманту пабудовы — аж з 1472 года: самы старадаўні з неперабудаваных касцёлаў Беларусі. Тут жа, у вёсцы Чэрніхава, адчыненыя дзверы для вернікаў драўляная Свята-Параскева-Пятніцкая царква XIX стагоддзя. Здавалася б, дрэва — матэрыял дужа нетрывалялы. А вось царква не згарэла ні ў Першую, ні ў Другую сусветныя. І на пагорку над вёскай здалёк выглядае яна, як быццам пабудавалі яе гадоў дзесяць таму...

Ну, а Вольнаўскі храм унікальны яшчэ і тым, што адносіцца ён да аднаго з самых цікавых стыляў у гісторыі беларускай архітэктуры — віленскага барока. Даследчыкі называюць гэты стыль таксама беларускім барока, базальянскім барока, а заходнія гісторыкі архітэктуры аддаюць перавагу тэрміну «ракако». Гэта сінтэз візантыйскага і заходне-еўрапейскага мастацтва, і штуршок развіццю гэтага стылю на тэрыторыі Віленскай рымска-каталіцкай епархіі дала Брэсцкая царкоўная унія. Архітэктура уніяцкіх храмаў — на аснове традыцый мясцовага дойлідства, з улікам усходніх і заходніх мастацкіх уплываў — выглядае вельмі ўражальна. Вольнаўскую царкву даследчыкі называюць адным з найбольш дасканалых узораў віленскага барока — вытанчанасць і вертыкалізм прапорцый, скульптурная пластычнасць фасадаў, стройнасць сілуэта, нягледзячы на ажурныя вежы, фігурныя фронтоны і «хвалістыя» фасады. Усё гэта разам стварае адчуванне лёгкасці і свабоды. Будынак вялікі, але зусім не грувасткі — наадварот, здаецца, што храм вольна проста зараз, на нашых вачах, павольна ўзляціць у ярка-сіняе, бясхмарнае неба беларускай восені.

ВОЛЬНАЎСКАЯ ІКОНА

Царква Святой Жыццелічачанай Тройцы цалкам захавала архітэктуру фасадаў. Але гэта яшчэ не ўсё. Вольнаўскі храм — той неверагодна рэдкі выпадак, калі цалкам захавалася яшчэ і ўніяцкі інтэр'ер. Нягледзячы на тое што каталікі і праваслаўныя дадавалі ў «дызайн»

Да храма ад брамы вядзе доўгая дарога. Яна сімвалізуе доўгі шлях да духоўнай дасканаласці.

памяшканняў тэя ці іншыя дэталі, у цэлым унутры царква выглядае вельмі арганічна.

— Такой лепкі і балкончыкаў няма больш ні ў адной праваслаўнай царкве, — праводзіць для мяне экскурсію **стараста вёскі Вольна Ганна КАРЫБА**.

Ганна Паўлаўна за апошні час стала сапраўдным экскурсаводам: кажа, турысты прыязджаюць пастананна. Асабліва сёлет, калі з-за пандэміі людзі пачалі «адкрываць для сябе Беларусь».

Неверагодна і тое, што ў вольнаўскай царкве, перажыўшы эпоху ваяўнічага атэізму, захаваліся амаль усе старадаўнія абразы. Сапраўды старадаўнія — не трэба быць мастацтвазнаўцам, каб гэта зразумець. Хочаце паглядзець не ў музеі, а вось так, «ужывую», і нават дакрануцца да абразоў няўяўнай даўніны — вам сюды. Знікла толькі адна ікона — праўда, цудатворная. Бясследна згубілася ці ў Першую сусветную, ці ў час рэвалюцыі. А гісторыя вольнаўскай царквы пачаўся ў 1630-я гады іераманам Лісоўскі падаў прахніне аб пераносе абраза Божай Маці з Ляхавіч у Вольна. Уніяцкая царква ў Вольне прыняла святыню, і мястэчка стала рэлігійным цэнтрам для ўсіх навакольных населеных пунктаў.

Стварыў абраз Божай Маці Вольнаўскай нясвіжскі мастак Максім Русаты. І была яна непадобная да традыцыйных выяў святых: бясстрасныя лікі, вытанчаная, не зусім чалавечыя рысы — нічога дзіўнага, на абразе жа і не людзі ў звычайным разуменні гэтага слова. А гэты абраз (цяпер у храме можна ўбачыць дакладную копію той, старадаўняй іконы) — нейкі цёплы, блізкі. Здаецца, так мастак мог бы намаляваць любімую жанчыну з дзіцем — не, не жонку, а, хутчэй, сваю маму з малодшым братам на руках. І Немаўля Ісус на гэтай іконе выглядае звычайным дзіцем — проста хлопчыкам, які верыць у тое, што людзі добрыя і свет вакол поўны любові.

Абраз Маці Божай Вольнаўскай знаходзіўся ў алтарнай нішы, дзе звычайна ў храмах змяшчаюць ікону Усецяржыцеля. І неўзабаве людзі сталі заўважаць, што абраз гэты цудатворны. У 1868 годзе ўладальніца тутэйшых мясцін з роду Слізняў замовіла для іконы новы ківот на маскоўскай фабрыцы Ягорава. У цудатворнага абраза з'явіліся каштоўныя рызы і рама — магчыма, на іх і пакаваліся тэя, хто ў пачатку XX стагоддзя забраў ікону з храма.

Потым, ужо ў нашы дні, святары Вольнаўскай парафіі шукалі абраз ці хоць бы яго следы ў музеях і архівах Беларусі і Расіі. Знайшлі толькі фатаграфічны здымак цудатворнай іконы ў архівах Расійскай акадэміі навук, у Санкт-Пецярбургу. Па гэтым здымку і была зроблена дакладная копія, замоўленая колішнім настацелем царквы Жыццелічачанай Святой Тройцы айцом Аляксеем Мірановічам. Пісаў яе мастак Юрый Піскун па благаславенні архіепіскапа Пінскага і Луцінецкага Стэфана. І крыху больш чым тры гады таму Маці Божай зноў заняла сваё законнае месца ў старадаўнім храме. Аб новай іконе мясцовыя жыхары кажуць, што яна таксама валодае цудатворнай сілай.

— Хочаце — верце, хочаце — не, але абраз сапраўды дапамагае людзям. Я на сабе выпрабавала, — усміхаецца Ганна Паўлаўна.

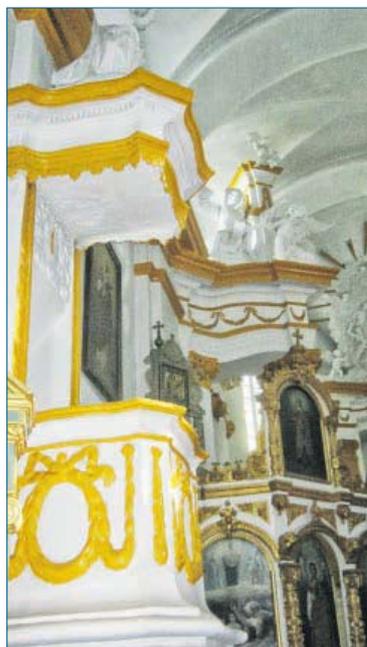
«ПРАСТУДЖАНЫ» ЗВОН

Званы вольнаўскай царквы — таксама «сапраўдныя», старадаўнія, адліты ў XVII стагоддзі. Пяць трохі меншых званоў прыйшліся нядаўна замовіць — на жаль, час разбурае абсалютна ўсё, як бы беражліва вы ні ставіліся да гістарычнай спадчыны.

— Старадаўнія званы мы стараемся берагчы, — кажа Ганна Паўлаўна. — Баньчы, вунь той — з расколінай. Ужо мы іх «лячылі» шмат разоў. Але ў таго, што трэснуў, «голас» усё роўна «прастуджаны»...

У даўніну да будынка храма прымаўкаў базальянскі мужчынскі манастыр. У пачатку XIX стагоддзя манастыр стаў жаночым і праваслаўным. Будынак гэты да нашых дзён не захавалася — не засталася нават руін. Можна ўбачыць толькі прысыпаная зямлёй рэшткі падмурка.

Аляксандра АНЦЭЛІВІЧ, фота аўтара.

Храм у Вольне — той неверагодна рэдкі выпадак, калі цалкам захавалася ўніяцкі інтэр'ер.

Музейная справа

Музей бітвы за Днепр прэзентуе выставачны праект, прысвечаны 515-й гадавіне першай летапіснай згадкі Лоева.

На выстаўцы «Гісторыя працягам больш за пяць стагоддзяў» можна пазнаёміцца з артэфактамі, знойдзенымі падчас археалагічных экспедыцый па Лоеўскім раёне.

Так, у 2018 годзе археолагі даследавалі курганны могільнік у вёсцы Мохаў.

Знаходкі з кургану — фрагменты керамікі, нож, рыбалоўны кручок, шклянны ўпрыгажэнні — сведчаць аб тым, што пахаванне было зробленае ў X стагоддзі.

Інвентар іншых кургану дазваляе аднесці пахаванні да першай паловы — сярэдзіны IX стагоддзя. Знойдзены на Лоеўшчыне бронзавыя накладкі падобныя да матэрыялаў, якія трапіліся ў Гнёздаве — найбуйнейшым у Еўропе курганам могільніку перыяду фарміравання старажыт-

нарускай дзяржаўнасці, што знаходзіцца ў Смаленскай вобласці.

Трэба сказаць, што гэты год для Музея бітвы за Днепр юбілейны. За трыццаць пяць гадоў супрацоўнікі ўстанова сабралі багата інфармацыі па гісторыі краі. Невыпадкова музей уключае ў турыстычны маршрут «Залатое кольца Гомельшчыны». Тут ладзіцца разнастайныя выстаўкі, акцыі, кінапрагляды, творчыя сустрэчы з вядомымі жыхарамі раёна.

Артэфакты сведчаць

Прывіды беларускіх муроў

БАЛІ Ў РАЗБУРАНЫМ ЗАМКУ

Бона Сфорца не была ў Белым Ковелі, але танцуе там у выглядзе прывіду

ЗА кожнай, нават самай дзіўнай, легендай хаваюцца рэальныя факты... Але часам такую сувязь даводзіцца доўга адшукваць. Вось, напрыклад, чаму ў адным з самых таямнічых замкаў Беларусі — у Смалянах на Аршаншчыне — народная фантазія паслалі прывід каралевы Боны?

Сёння ад замка засталася няшмат, але руіны на беразе ракі Дзярноўка выглядаюць велімі гатычна.

Дык вось, кажуць, што цёмнымі восеніскімі ночамі, калі ад Дзярноўкі падымаецца туман, аднекуль з-пад зямлі гучыць музыка, у акне ацалелай вежы замка загарэаецца святло, і на гэтым фоне відаць цёмны сілуэт жанчыны. Нібыта «яна» і ёсць каралева Бона Сфорца, якая прыязджала сюды па падземных хадах, такіх шырокіх, што там мог праехаць экіпаж, запрэжаны трыма коньмі.

Самае дзіўнае, што замак быў пабудаваны пасля смерці каралевы Боны, у першай палове XVII стагоддзя тагачасныя ўладальнікі Смалюшкі. Адзіная сувязь — Смаляны некалькі гадоў належалі каралеве, пасля таго як памёр Ілья Астрожскі, гаспадар Смалян, атрыманых яго бацькам, вялікім гетманам Канстанцінам Астрожскім, ва ўзнагароду за слаўную бітву пад Оршай. Потым каралева па просьбе свайго мужа, Жыгімонта Старога, падарыла Смаляны Андрэю Курбскаму, перабегчыку з Масквіі, які вядомы нам па эмацыянальнай перапісцы з бэлым сюзэрэнам Іванам Хажылівым. Курбскі жыць у Смалянах пабаяўся — гэта не так далёка ад рускіх земляў, а цар ажно гарэў адпомсціць здрадніку. Паманяўся з Сымонам Сангушкам на яго украінскія ўладанні — Ковель. У памяць пра гэта Сангушка назваў свой замак у Смалянах Белы Ковель.

Чым жа каралева-італьянка так прывабіла мясцовых жыхароў, што тыя і праз стагоддзі не забылі яе, паслалішы менавіта Бону Сфорцы прывід у Белым Ковелі, які яна ніяк не магла наведаць?

ВІДЭПЬЦЫ, САЛАТА І АТРУТА

Спачатку давайце ўспомнім, хто такая Бона.

Польскаму каралю Жыгімонту I быў тэрмінова патрэбны спадчынік. Яго жонка, Барбара Запаллянка, памерла, не нарадзіўшы сына. І пачаўся вялікі агляд нявест з усёй Еўропы. Вядома, па партрэтах. Прадстаўніца надзвычай багатага італьянскага роду Сфорца манарху спадабалася: гожа, блакітнавокая, з залатымі валасамі. Праўда, род славіўся шматлікімі скандаламі і сільнасцю вырашаць праблемы з дапамогай атруты і ўдару кінжалам у спіну. Усё вырасла ў зялёны туюфлі чароўнай Боны, які перадалі каралю: маленечкі, зграбны... Не можа ўладальніца такой ножкі быць пачварай!

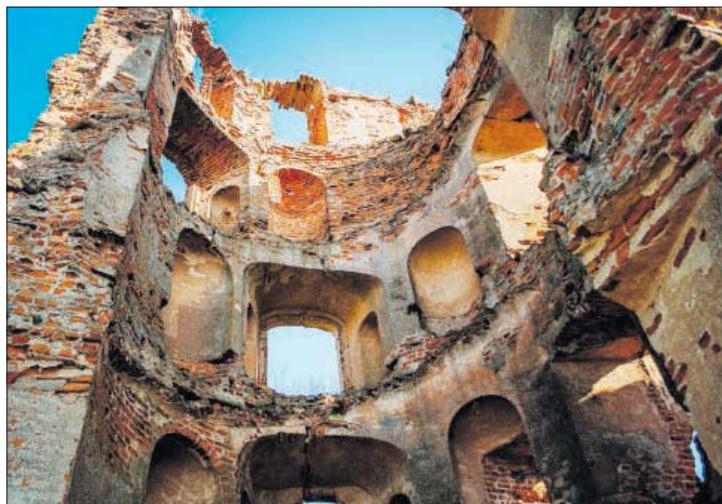
У Мілан быў адпраўлены прадстаўнік каралю, прыдворны Станіслаў Астарог, які заключыў «шлюб па прадстаўніцтве»: у патрэбных момантах намеснік жаніха цалаваў сабе пальцы і ціхутка дакрануўся да нявесты, каб і пацалунак адбыўся, і цнатлівасць будучай каралевы не пацярпела.

Дакладна невядома, ці быў Жыгімонт расчараваны, пабачыўшы новую жонку. У адным яго адназначна падманулі: нявеста была старэйшая, чым гаварылі — дваццаць чатыры гады лічылася стальным вострам для жанчыны. Гожа, так, недарэмна Леанарда да Вінчы маляваў яе гэтакім анёлкам, але характар дужа ўладны.

Новая каралева прывезла новыя звычаі: навучыла падданных есці відэльцам,

увяла моду на сукенкі з глыбокім выразам, на каралеўскі стол пачалі падаваць больш гародніны — есці «траву» дагэтуль лічылася адзнакай беднасці. У дамах пачалі трымаць пакаёвых птушак, упершыню з'явіліся папугаі. Ну і жорсткай рукой каралева ўсталёўвала свой палітычны ўплыў. На яе погляд, муж-кароль дужа распусціў сваіх падданых: магнаты, асабліва з Вялікага Княства Літоўскага (а нагадаю, што яго ў асноўным складалі беларускія землі), называныя ў летапісах Літвой, паводзілі сябе нахабна — Радзівілы, Гаштольды, Астрожскія былі магутныя і пражныя да ўлады. Акрамя таго, яны ўвесь час варагавалі між сабой, і кароль даводзілася мірыць, улагоджваць, каб не даць усцацца непатрэбнай вайне. Больш за тое — Бона даведлася, што ў яе ёсць саперніца, а менавіта Ганна Мазавецкая, сястра Юрыя Радзівіла, мянушка якога была «Геркулес». Калі памёр муж Ганны Конрад Мазавецкі, Ганна засталася рэгенткай пры двух малалетніх сынах — фактычна каралевай. Народ не любіў чужакчу, якая да таго ж заявля нахабнага палюбоўніка, і ледзь не пагнаў яе з трона. Тады Ганна прапанавала сябе ў якасці нявесты аўдавеламу Жыгімонту Старому, абяцуючы прынесці ў пасаг Мазовію. Гэта быў добры варыянт, але Жыгімонт вагаўся — ці не прысунуць яго Радзівілу? І ажаніўся з Бонай, чыя радня была далёка. Сфорца адчувала надобрую ўвагу Ганны Мазавецкай і ўсіх Радзівілаў... І ў хуткім часе Ганна памерла, а за ёй — і двое яе сыноў. Па ўсіх прыкметах — атручэнне. Каралева дамаглася, каб кароль адабраў у Юрыя Радзівіла (свайго, між іншым, сябра) яго гарадзенскія ўладанні і аддаў ёй. Гісторыя захавала пагрозу Сфорцы Гаштольдам і Радзівілам: «Не толькі на вас, але і на дзяцей ваших таго мсціці буду і хачу».

Бона так уздзейнічала на каралю, што адбылося неверагоднае: яе сын у дзевяць гадоў, пры жывым бацьку, быў каранаваны. Тады Жыгімонт I і атрымаў прыдомак «Стары».

Ці не ў гэтае акно замка Белы Ковель выглядае прывідная каралева Бона?

АБМЕН НЯВЕСТАМІ

Вьдатная магчымаць перарваць родавую варажнечу — шлюбы. У Юрыя Радзівіла Геркулеса мелася двое дачок: Ганна і Барбара. Ганна з дзяцінства была заручана з сынам Альбрэхта Гаштольда Станіславам, Барбара — з сынам вялікага гетмана Канстанціна Астрожскага Ільёй. Але калі дзеці падраслі і настаў час здзяйснення магнацкія шлюбы, падрослыя жаніхі заўпарціліся. Станіслаў Гаштольд абвінаваціў Ганну Радзівіл у тым, што яна жанчына непрыстойных паводзінаў, і нават нарадзіла дваіх пазашлюбных дзяцей. А Ілья Астрожскі (менавіта ён і быў уладальнікам Смалян) загахаўся ў прыватную прыгажуню Беату Касцялецкую і не хацеў ніякай іншай.

Праблема палягала яшчэ і ў тым, што Беата Касцялецкая была пазашлюбнай дачкой каралю — яе маці, Катажына Цельнічанка, фаварытка Жыгімонта Старога, нарадзіла каралю траіх дзяцей, але кароль не адважыўся ажаніцца з недастаткова радавітай каханкай.

Юрый Радзівіл, абедзвюм дочкам якога пагражала ганьба, звярнуўся ў каралеўскі суд. Кароль прапанаваў «саламонавае рашэнне»: памянць жаніхам нявестаў. Пра гэта нават быў выдадзены спецыяльны маніфест — ад 20 кастрычніка 1536 года. Супраць рахманай прыгажуні Барбары Станіслаў Гаштольд нічога сказаць не мог. А вось Ілья Астрожскі па-ранейшаму ўпарціўся. Мне даводзілася чытаць версію, што Беаце Касцялецкай дапамагла «добрая каралева Бона». Але больш праўдападобнай уяўляецца версія, што ўмяшалася Катажына Цельнічанка, якая папрасіла каралю аб шчасці для дачкі. І менавіта кароль паспрыў шлюбу Беаты і Ільі і шчодро адкупіўся ад раз'юшанага Юрыя Радзівіла.

І вось 3 лютага 1539 года Ілья Астрожскі і Беата Касцялецкая былі ўрачыста абвянчаны ў Кракаве ў прысутнасці каралю. А 19 жніўня таго ж года Ілья Астрожскі памёр. 19 лістапада нарадзілася яго дачка Гальшка Астрожская.

ТАЯМНІЧАЯ СМЕРЦЬ

Малады, дужы магнат, шчаслівы маладжон, гэтак раптоўна, менш чым праз паўгода пасля вяселля, памірае... Чаму?

Чытала версію, што падчас ягонага вяселля быў зладжаны рыцарскі турнір, і сын Боны Сфорцы Станіслаў Аўгуст выбіў Іллю з сядла, так што той ад атрыманых удараў не ачмаўся.

Вядома, што 16 жніўня, за некалькі дзён да смерці, Ілья напісаў заповіт, дзе перадаваў усю маёмасць ненароджанаму дзіцяці ад Беаты.

Яна, што перад смерцю Астрожскі адчуваў сябе хворым. Але няўжо ўвесь час пасля вяселля і нўдалага рыцарскага турніру ляжаў нядужы ды рыхтаваўся паміраць? Ну, калі ўлічыць дату нараджэння Гальшкі Астрожскай, зразумела, што свае абавязкі яму Ілья спраўджаў. А ў даследванні гісторыка Радзівіла Попяля я знайшла звесткі пра тое, што ў варшаўскім архіве Радзівілаў захоўваюцца тры лісты князя Ільі Астрожскага, брацлаўскага і вінніцкага старасты, сына вядомага палкаводца князя Канстанціна Астрожскага. «Два лісты можна датаваць 25 красавіка і 2 мая 1539 г., трэці быў напісаны калі 1540 г. Першы з іх, дарэчы, быў адрасаваны вялікаму князю Жыгімонту I і паведамляў пра неясныя татарскія напады». Як бачыце, Ілья Астрожскі актыўна займаўся палітычнымі справамі і паміраць не збіраўся, лістуючыся з амаль што цесцем, каралём польскім Жыгімонтам (ён жа — вялікі князь літоўскі).

А вось чуткі пра тое, што менавіта каралева Бона Сфорца датычыцца да ранняй смерці маладога магната, недарэмна былі жывучыя. Бона апантана змагалася за ўладу для сябе і свайго ўлюбёнага сына. Яна не магла не асцерагацца, што Ілья Астрожскі, чыя маёмасць перавышала маёмасць каралю, ажаніўся з ягонай дачкой, няхай пазашлюбнай, зажадае ўвесці свой род на трон.

Дарэчы, велімі хутка памёр і муж Барбары Радзівіл Станіслаў Гаштольд, пасля чаго Бона «прысвоіла» маёмасць удавы памерлага. І пасля смерці Ільі (відаць, пакуль яшчэ не нарадзілася законная спадчыніца) забрала Смаляны.

Смерць маладога ўладальніка і пераход мястэчка ва ўладанне забойцы — ці магло гэта так уразіць месцічаў, каб стацца страшнай легендай? Напэўна ж, магло.

Зрэшты, сучаснікі так дэманізавалі ўладальніку італьянку, што даходзіла да абсурду. Напрыклад, сцвярджалі, што яна мела гарэм з дваццаці сямі каханкаў. І калі кароль даведваўся аб гэтым і загадаў іх паркаць, толькі трэцяму і дзевятаму са спісу ўдалося выратавацца. Таму трэці і дзевяты тое заўсёды п'юцца за каханне.

Ну дык сама Бона ў свой час аддала загад надрукаваць пашквіляў пра нялюбную нявестку, Барбару Радзівіл, дзе прыводзіўся яшчэ больш унушальны спіс уяўных каханкаў Барбары, ажно да садоўніка.

Бона займела сваё пекла. Адночы страціла цяжарнасць падчас нўдалага палявання. Страціла прыхільнасць ўлюбёнага сына, калі той пакахаў Барбару, удаву Станіслава Гаштольда. Давялося ўцякаць у Італію, прыхапіўшы дваццаць чатыры вазы, наладзаныя куфрамі з золатам і вопраткай, мэбляй, дыванамі, парцелянай. А на радзіме Бона сама была атручана сваёй камерысткай і ўрачом і прыняла бездапаможную і самотную смерць у італьянскім горадзе Бары. Кажуць, за ейным атручваннем стаў іспанскі кароль, які не жадаў аддаваць выгнанай каралеве пазычаныя ў яе грошы.

Вядома, за даўнасцю мы не можам дакладна сказаць, як нарасам памёр Ілья Астрожскі. Але цёмнымі восеніскімі вечарамі недарэмна ж углядаецца ў нас прывід каралевы ў вежы Смалянскага замка.

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.
Фота з адкрытых крыніц.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: Минское областное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровка, 24

Предмет аукциона: Месторасположение: Минская обл., Минский р-н

Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Лот № 1			
Магазин № 4	348,1 кв. м	600/С-132768	Михановичский с/с, д. Бордоловка

Составные части и принадлежности: пристройка

Сведения о земельном участке: пл. 0,3767 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания магазина № 4 в д. Бордоловка. Ограничения (обременения) прав: охранная зона линий электропередачи до 1000 вольт, пл. 0,0210 га

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 126 000,00 бел. руб.

Лот № 2			
Здание магазина	Площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание магазина	98,7	600/С-165553	Крупицкий с/с, д. Дедовка, 1/А

Составные части и принадлежности: сарай

Сведения о земельном участке: пл. 0,1334 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений магазина

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 24 255,33 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 07.10.2020

Аукцион состоится 30.11.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.11.2020 до 17.00 по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8044-704-92-06. www.cpo.by
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторных торгов

Организатор торгов: ООО «ЛКВР» (УНП 692074939); г. Минск, ул. Тимирязева, д. 29, каб. 125, тел.: 8 (017) 360-14-79, 8 029 960 44 34, e-mail info@lkvr.by

Продавец: ООО «Велес Агро Хим» (УНП 690667842) в лице антикризисного управляющего ЧПУП «Аналитик-центр», тел.: 8 017 284 05 66, 8 017 284 05 67

Форма, дата, время и место проведения торгов: Открытые торги (аукцион) состоится 27.11.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, д. 29, каб. 125

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена предмета торгов (без учета НДС), бел. руб.
1	картофель сушеный ГОСТ 28432-90 весом 18 180 кг	34 382,02
2	дебиторская задолженность ООО «ТАРАСОВО», УНП 690014905 в размере 57 311,41 бел. руб.	57 311,41

Начальная цена лота № 1 снижена на 20 % от первоначальной стоимости. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 01.07.2020 г.

Место нахождения предмета торгов: г. Минск, ул. Тимирязева, 29

Порядок проведения торгов: Шаг торгов – 5 % от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за один день до даты проведения. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию проведения торгов в размере 5 % от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Подробнее по телефонам: 8 (017) 360-14-79, 8 029 960 44 34

Сроки и порядок приема заявок и зачисления задатка: Для участия в торгах в срок по 26.11.2020 до 17.00 необходимо: 1. перечислить задаток в размере 10 % от начальной цены предмета торгов на р/с BY09UNBS3012200911000000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, УНП 692074939, получатель – ООО «ЛКВР», назначение платежа: задаток 10 % по лоту № 1 (либо № 2) ООО «Велес Агро Хим», аукцион 27.11.2020; 2. подать заявление на участие и необходимые документы по адресу: г. Минск, 220041, а/я 10 либо на эл. почту lkvr.torgi@tut.by. Тел.: 8 (017) 360-14-79, 8 (029) 960-44-34

Порядок заключения договора и уплаты цены победителем торгов: Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 15 календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703

Продавец: ООО «ТВС-зип», 230006, г. Гродно, Фоллош 15 А,183

Предмет аукциона: Имущество ООО «ТВС-зип» – швейная фурнитура в ассортименте производства Республика Польша, Российской Федерации, Китай. Полный состав имущества расположен на сайте www.ipmorgi.by

Местоопложение: г. Гродно, пр-т Космонавтов, 60г.

Начальная цена с НДС 20 %	Шаг аукциона
128,57,10 белорусского рубля	6 428,56 белорусского рубля

Порядок ознакомления: Время и день осмотра согласовываются сторонами предварительной: Бахуревич Елена Владимировна, ликвидатор, +37529-360-83-84

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидруемого юридического лица с публичных торгов, утвержденных постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидруемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, в том числе документ, подтверждающий внесение задатка с отметкой банка, в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае регистрации на аукцион одного участника предмет аукциона может быть продан данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 37853186500, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи	Условия оплаты предмета аукциона
5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона	в течение 10 (десяти) рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Победитель аукциона обязан возместить организатору торгов затраты на его проведение и оплатить вознаграждение в размере 6 % от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	Дата и время окончания приема документов
30.11.2020 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»	26.11.2020 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42
E-mail: auction@ipmconsult.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего унитарному предприятию «Пищевой комбинат Белкоопсоюза» (Продавец)

Лот № 1: КОТЕЛЬНАЯ с инв. № 500/С-42214, 801,00 кв. м, г. Минск, пр-т Партизанский, 168/9.

Начальная цена с НДС – 232 000,00 руб. Задаток – 23 000,00 руб. Шаг аукциона – 5 %. Шафф – 45 000,00 руб. Земельный участок 50000000002005960, 12,4629 га. Право общего долевого постоянного пользования. Доля: 11/20. Сервитут. На земельном участке расположены иные объекты, которые не подлежат продаже через аукцион.

Аукцион состоится 27.11.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPBS30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, В/С банка ВРБСБВ2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами – 25.11.2020 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-79-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона (оператор ЭТП): ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 46

Продавец: ОАО «БНБ-Банк», 220012, г. Минск, пр-т Независимости, 87а

Адрес ЭТП: www.ipmorgi.by

Предмет электронных торгов: Обувь, реализуемая одним лотом, в количестве 28 272 пар. Подробный перечень, подлежащий реализации, размещен на электронной площадке ipmorgi.by

Место нахождения: Минский район, д. Большой Тростенец (Шабыны)

Начальная цена с НДС 20 % – 277 386,00 белорусского рубля

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 37853186500, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 1,5 % в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 21.07.2020 г.

Дата, время и место проведения электронных торгов: 19.11.2020 с 11.00 до 12.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (www.ipmorgi.by). Торги проводятся на 10 минут в случае, если ставка сделана менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация) на ЭТП ipmorgi.by: по 17.11.2020 до 17.00

Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению ОАО «Солігорскі райагросервіс» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Лот № 1: картофелеборочный комбайн ПКК-2-02 «Палессе РТ 22», 2008 года выпуска, цвет – красный, заводской номер 00501, инвентарный номер 4137, изготовитель – Республика Беларусь. Начальная цена с НДС (20 %) – 26 676,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 2 667,60 бел. руб.).

Лот № 2: картофелеборочный комбайн WM Kartoffeltechnik 6500, 2010 года выпуска, заводской номер 85 03 03, инвентарный номер 47171, изготовитель – Германия. Начальная цена с НДС (20 %) – 56 544,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 5 654,40 бел. руб.).

Имущество расположено по адресу: Минская область, Солігорскі район, г.п. Красная Слобода, ул. Советская, 45.

Задатки перечисляются на р/с BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВРБСБВ2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов rt.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 18.09.2020.

Аукцион состоится 10.11.2020 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 09.11.2020 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 136-31-11.
УНП 690072708

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: ОАО «Брагинский КБО» (УНП 400332430), 247632, Гомельская область, г.п. Брагин, ул. Советская, 31, тел./факс: +375 232 31-59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72

Публичные торги в электронной форме будут проведены 27 ноября 2020 г. с 09.00 до 17.00 на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. без НДС
1	Промышленная складная машина PRIMUS Модель 150-200, инв. № 136	2600,00
2	Нож раскройный Great ocean CSD-3, 2013 г. в. инв. № н/д	333,33
3	Оверлок Gensy Gem 737F, 2006 г. в. инв. № н/д	250,00
4	Оверлок Typical GN 793, 2007 г. в. инв. № 486	250,00
5	Швейная машина Minerva 335-221, 2004 г. в. инв. № 280	250,00
6	Швейная машина ZJ9503B/01, 2008 г. в. инв. № 312	333,33
7	Кассовый аппарат «Орион-100Р», 2010 г. в. инв. № н/д	75,00
8	Боильер Ariston SG30R, 2008 г. в. инв. № 178	50,00

Местонахождение – Гомельская обл., г. п. Брагин, ул. Советская, 31. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо до 09.11.2020 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, В/С банка ВРБСБВ2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимся. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи. Срок оплаты предмета торгов – не позднее 10 дней со дня проведения торгов.

Спорт-тайм

«ЗАЛАТЫ ДУБЛЬ» БЕЛАРУСКІХ ТЭНІСІСТАЎ І СУМНЫ ЮБІЛЕЙ «ДЫНАМА»

У традыцыйным штотыднёвым аглядзе «Звязды» расказваем цікавыя спартыўныя навіны.

1. Беларуская тэнісістка Арына Сабаленка — пераможніца міжнароднага жаночага турніру катэгорыі «WTA Premier» J & T Banka Ostrava Open 2020 з прызавым фондам \$528,500. Спартсменкі вызначыліся беларускім фіналам. У вяршальным матчы Арына Сабаленка сустрэлася з беларускай Вікторыяй Азаранкай. Матч прайшоў з поўнай перавагай Арыны Сабаленкі, якая выйграла ў двух сэтах з вынікам 6:2, 6:2. На гэта ёй спатрэбілася адна гадзіна. Вікторыя Азаранка ў канцы першага сэта адчула недамаганне і не магла працягваць барацьбу ў поўнай меры.

ражэнне запар у рэгулярным чэмпіянаце Кантынентальнай Хакейнай Лігі. Сумны юбілей «зубры» адзначылі ў матчы з «Северсталлю». Паядынак скончыўся з вынікам 1:2 на карысць

хакеістаў з Чарапаўца. На гэтую сустрэчу ўскладалі вялікі надзеі, пасля каранціну на лёд вярнуліся легіянеры. Дагэтуль «зубры» ўступілі аднаклубнікам з Масквы з вынікам — 2:5. Перамагчы гэтага саперніка яны не могуць з кастрычніка 2017 года. Прайгралі беларусы і маскоўскаму ЦСКА з вынікам 1:5.

Цяпер «Дынама-Мінск» займае чацвёртае месца ў табліцы Заходняй канферэнцыі. Наступны матч «зубры» правядуць дома 28 кастрычніка супраць рыжскага «Дынама».

3. На «Чыжоўка-Арэне» прайшоў чэмпіят Беларусі па фехтаванні. У турніры ўзяло ўдзел каля 250 спартсменаў з Беларусі, Расіі і ЮАР. Для беларусаў гэта першы старт пасля доўгага перапынку, звязанага з пандэміяй каранавіруса. Перамога ў індывідуальных выступленнях на шпагах святкавалі Кірыл Касьянік і Кацярына Поршнева. У камандным заліку найлепшымі ў фехтаванні на шпагах сталі мінчане Сяргей Ладошкін, Дзяніс Паўлюскі, Павел Міхалькоў і Уладзіслаў Шанцаў. Сярод жанчын найлепшымі ў гэтай дысцыпліне таксама стала мінская каманда ў складзе Міхаліны Грынкевіч, Евы Панцэлевай, Настасі Пракаленкі і Ксеніі Тамашушкы.

У асабістых спаборніцтвах на рапірэх першае месца занялі Аляксандр Шалаянкоў і Варвара Шафарастава. У спаборніцтвах камандаў

сярод мужчын перамога дасталася прадстаўнікам Брэста Уладзіміру Буценку, Аляксею Крэсціну, Яўгену Цыбулі і Аляксандру Шалаянкову. Сярод жанчын найлепшыя — рапірысткі з Гомельскай вобласці Ганна Андрэенка, Яна Андрэенка, Аляксандра Вараб'ева і Ганна Сцяпанавя.

У спаборніцтвах на шаблях перамаглі Арцём Новікаў і Паліна Каспяровіч. У камандных спаборніцтвах на шаблях не было роўных мужчынскай камандзе Магілёўскай вобласці, якую прадставлялі Арцём Новікаў, Антон Давыдзенка, Павел Курыла і Даніл Лоскаўнеў. У жаночых спаборніцтвах золата заваявалі прадстаўніцы Мінскай вобласці Паліна Каспяровіч, Паліна Сідаровіч, Аліна Маргалік і Юлія Серыкава.

4. Беларуская велогоншчыца Алена Амялюсік заняла шостае месца на Туры Фландрыі-2020, адной з самых ганаровых аднадзённых гонак у шашэйным веласпорце. На гонцы спартсменка выступала за каманду Canyon-Sram Racing. Перамогу святкавала спартсменка з Нідэрландаў Шанталь Ван Дан Брок-Блаак, дыстанцыю ў 135,6 кіламетра яна пераадолела за 3 гадзіны 29 хвілін 57 секундаў. Серабро ў яе суайчынніцы Эмі Пітарс, бронза — у бельгійкі Лотэ Капецкі. Алена Амялюсік прыехала да фінішу ў асноўнай групе спартсменак разам з Эмі Пітарс і Лотэ Капецкі, паказавшы аднолькавыя з імі час.

5. Расійскі баяц змешанага стылю Хабіб Нурмагамедаў захаваў чэмпіёнскі пояс UFC у лёгкай вазе. У галоўным падынку турніру UFC 254, які адбыўся на Байцоўскім востраве ў Абу-Дабі, ураджэнец Дагестана перамог амерыканца Джасціна Гэтжы. Для 32-гадовага спартсмена гэта 29-я перамога і трэцяя абарона чэмпіёнскага тытула UFC. У змешаных адзінаборствах у яго няма ніводнага паражэння. Пасля пераможнага бою Хабіб Нурмагамедаў аб'явіў аб заканчэнні спартыўнай кар'еры.

Валерыя СЦІЦКО.
Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.05	17.41	9.36
Віцебск	7.58	17.27	9.29
Магілёў	7.55	17.31	9.36
Гомель	7.47	17.32	9.45
Гродна	8.19	17.57	9.38
Брэст	8.15	18.02	9.47

Месца
Першая квадра
23 кастрычніка.
Месца ў сузор'і Рыб.

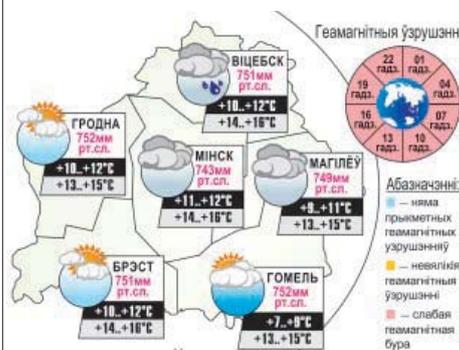
Імяніны

Пр. Праскоўі, Мікалая, Назара, Пратаса, Селівана, К. Зой, Іваны, Сабіны, Вінцэнта, Пятра.

Фота Анастасі КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА	+13...+15°	КІЕЎ	+14...+16°	РЫГА	+12...+14°
ВІЛЬНЮС	+12...+14°	МАСКВА	+10...+12°	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+8...+11°

Даты

Падзеі

Людзі

27 КАСТРЫЧНІКА

1875 год — нарадзіўся (Капыль) Леў Максімавіч Клейн-барт, рускі крытык, публіцыст. Скончыў Слуцкую гімназію. У 1903—1917 гадах супрацоўнічаў у часопісах «Образование», «Мир божий», «Современный мир» і «Вестник Европы». У 1920-я гады кіраваў літаратурнымі студыямі Наркамасветы і ленинградскага Пралеткультула. Даследаваў гісторыю пралетарскай культуры, народную публіцыстыку і самадзейную літаратурную творчасць, а таксама асноўныя тэндэнцыі і кірункі беларускага літаратурнага руху. Перапісваўся з Янкам Купалам і Цішкам Гартным. Падрыхтаваў першую крытыка-біяграфічную манаграфію пра Я. Купалу (не выдадзена). Аўтар успамінаў аб літаратурным і рэвалюцыйным руху ў Капылі.

1911 год — нарадзіўся Мікола (Мікалай Паўлавіч) Лобан, беларускі пісьменнік, кандыдат філалагічных навук, заслужаны работнік культуры Беларусі. Адзін з укладальнікаў «Правіл Беларускай арфаграфіі і пунктуацыі», многіх слоўнікаў беларускай мовы.

1920 год — нарадзіўся Авакум Уладзіміравіч Мамантаў, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў маладзёжнага падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Мінскай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Загінуў у баі ў 1944-м.

1855 год — нарадзіўся Іван Уладзіміравіч Мічурын, расійскі біёлаг і селекцыянер, заснавальнік у СССР навуковай селекцыі плодовых, ягдных і іншых культур, ганаровы акадэмік АН СССР, правадзейны член УАСГНІЛ. Распрацаваў метады селекцыі плодова-ягдных раслін, галоўным чынам метады аддаленай гібридызацыі.

1900 год — нарадзілася Лідзія Андрэўна Русланавя, руская эстрадная спявачка, выканаўца рускіх народных песень, заслужаная артыстка РСФСР.

1925 год — нарадзіўся Генрых Васілевіч Наважылаў, савецкі і расійскі авіяканструктар, доктар тэхнічных навук, прафесар, акадэмік АН СССР. Стваральнік праектаў цяжкага ваенна-транспартнага самалёта Іл-76, пасажырскага шырокафюзеляжнага самалёта Іл-96, двухматарных турбавітных самалётаў Іл-114. Генеральны канструктар ДКБ імя Ільішына ў 1970—2005 гадах. Двойчы Герой Сацыялістычнай Працы. Заслужаны канструктар РФ. Лаўрэат Ленінскай прэміі.

ГЕЛЬВЕЦЫЙ:
«Згрызоты сумлення пачынаюцца там, дзе канцаецца бастэкаранасць».

УСМІХНЕМСЯ

У рэстаране з'яўляецца плакат: «У нас новае кіраўніцтва». Пастаянны кліент пытаецца ў афіцыянта: — Як вашы справы? — Ох, і не пытайцеся... Бываюць дні, што я — голуб, а бываюць — што помнік.

На рынку: — А колькі ваша парася ведала смежных моў? — З чаго вы ўзялі, што яно іх ведала?! — Ды я як пагляджу на вашу цану на сала, дык яно яшчэ і вальс павінна было танцаваць!

